

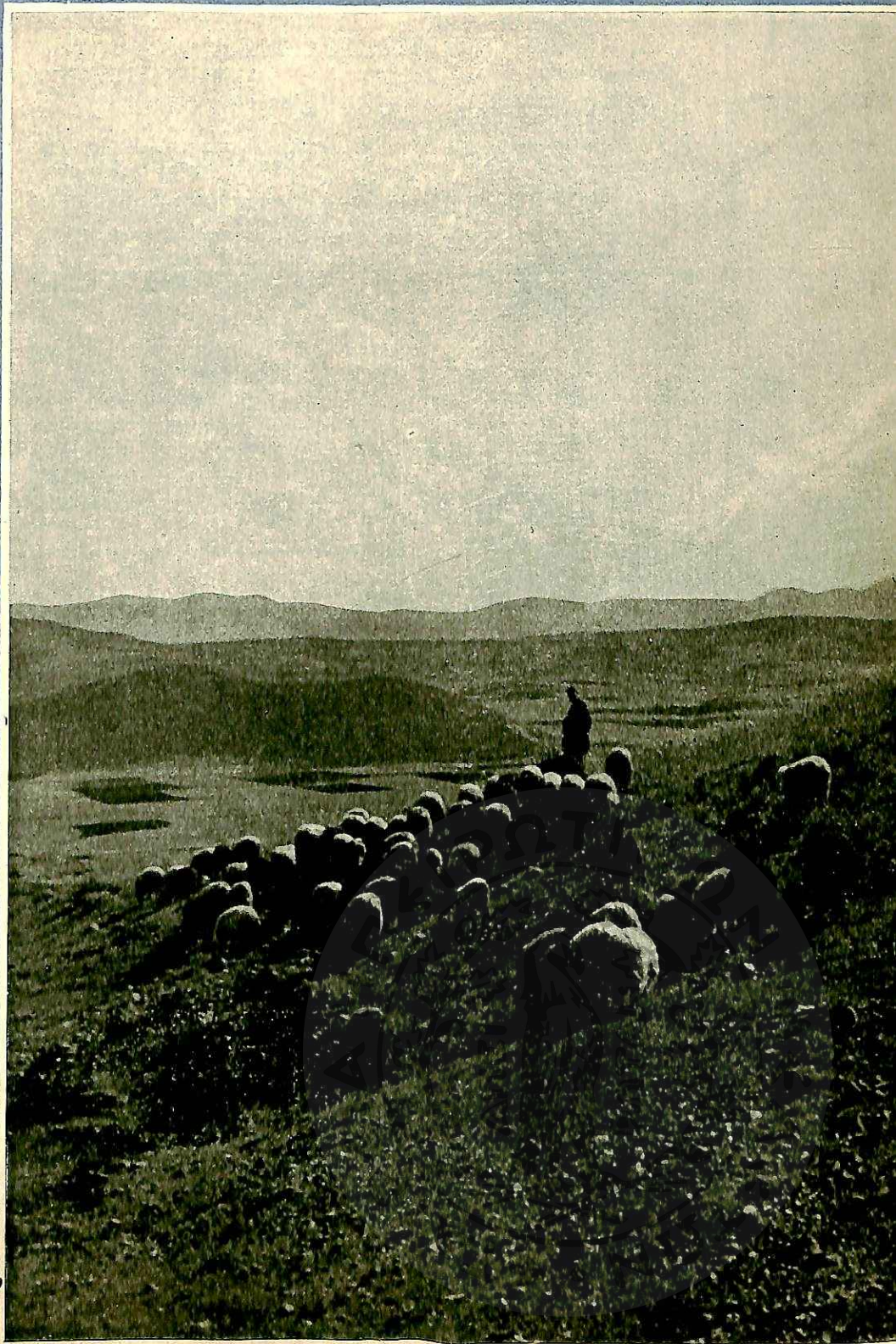
ΕΛΛΗΝΙΣ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
ΤΟΥ
ΕΘΝΙΚΟΥ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
ΤΩΝ
ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ
1940

ΕΛΛΗΝΙΣ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ

HELLÉNIS

Revue mensuelle du Conseil National des femmes Héliennes

ΟΡΟΙ ΕΓΓΡΑΦΗΣ:

Συνδρομή έτησία Δρ. 100
Έξάμηνος » 60
Έξωτερικού έτησία » 200
» έξάμηνος » 100
Αιγύπτου γρσ. 40

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΤΕΥΧΟΥΣ:
Άπλου Δρ. 10
Διπλου » 15
Αι συνδρομαί άρχονται την 1ην Ιανουαρίου και
είναι προπληρωτέαι.

Διεύθυνσις και Γραφεία: Άλεξάνδρου Σούτσου 26

Έπι της Συντάξεως: ΕΛΕΝΗ ΡΟΥΣΟΠΟΥΛΟΥ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ:

Για ένα κουβάρι Μαλλί.—'Η 'Ημέρα της Μη-
τέρας.—Καλλιρρόη Παρρέν.—'Από την 'Ασάλευ-
τη ζωή, υπό Κ. Παλαμά.—'Ενθύμιας, υπό Βα-
λαωρίτου.—'Η σημερινή 'Ελληνίδα, υπό Α. Πα-
ναγιωτάτου.—Το Καταφύγι, υπό Χ. Διαμαντο-
πούλου.—Χειμωνιάτικη Ζωγραφιά, υπό Π. Νιρ-
βάνα.—Νοσταλγία, υπό Κ. Λιακάκου.—'Η κρι-

τική του βιβλίου.—Δύο γυναικείες φυσιογνω-
μίες.—'Ο Χειμών, υπό Ι. Πολέμη.—Τά Θέατρά-
μας, υπό Κ. Ι. Κακούρη.—'Η εξέλιξις του Φε-
μινισμού στις χώρες του 'Ισλάμ.—Οί γυναίκες
και ο Πόλεμος.—Περί επαγγελματικού Προσα-
νατολισμού, υπό Α. Σταματελάτου.—Μαγειρι-
κή.—Μόδες.—Ειδήσεις.

'Η έπι του έξωφύλλου εικών παριστάνει βοσκόν από τὰ 'Αγραφα στο χωριό Σύρτση. 'Η Φω-
τογραφία είναι έργον του κ. Νάσου Κιτζίκη.

Πρίν γεννηθῇ τὸ παιδί

Τὸ νέο βιβλιάριον CLAXO πραγματευόμενον περὶ τῆς
ζωῆς τῆς γυναικὸς κατὰ τὴν περίοδον τῆς ἐγκυμο-
σύνης παρέχεται δωρεάν παρὰ τῶν ἀντιπροσώπων.

ΣΤΑΜ. ΧΑΡΒΑΛΙΑΣ Α. Ε.

ΜΕΝΑΝΔΡΟΥ 52-ΑΘΗΝΑΙ

Ταχυδρομικῶς ἀποστέλλεται ἔναντι λήψεως γραμματοσήμου τριῶν Δραχ.

Πῶς ἀπαηλάχθηκα ἀπὸ τίς ρυτίδες μου

—καὶ φαίνομαι τώρα κατὰ 10 χρόνια νεωτέρα

Διαβάσατε αὐτὸ τὸ ἐκπληκτικὸ γράμμα τῆς Δ/δος C. ὁδὸς Ροῦλ. Παρί

Μιά μέρα κυττάζοντας τὸ πρό-
σωπό μου στὸν καθρέπτην ἐσκέφ-
την «ἀγαπητὴ μου χωρίς ἀμφιβο-
λία ἄρχισες νὰ γερνᾷς...» Παρε-
τήρησα μικρὲς γραμμὲς γύρω ἀπὸ
τὰ μάτια μου καὶ τὸ στόμα μου
καὶ ρυτίδες ἤδη βαθεῖες στὸ μέ-
τωπό μου. Ὑστερα ὅλος διόλου
τυχαίως ἐδιάβασα ἓνα ἄρθρο γιὰ
τὴν κρέμα Τοκαλόν, τροφή διὰ
τὴν ἐπίδερμίδα ποῦ ἔχει μέσα Βιο-
σέλ καὶ χωρίς νὰ δίνω καὶ πολὺ
πίστι ἀπεφάσισα νὰ τὴν δοκιμά-
σω ἀπὸ ἀπλὴ περιέργεια. Φαν-
τασθῆτε τὴν ἐκπληξίν μου ὅταν,
σὲ δέκα μέρες οἱ ἄνθρωποι ἄρχι-
σαν νὰ μὲ συγχαίρουν γιὰ τὸ
διαφανὲς δέμμα μου καὶ γιὰ τὴν
φρεσκάδα του. Αὐτὸ μὲ ἐνεθάρυνε
τόσο ποῦ ἐπέμεινα στὶς προσπά-
θειές μου. Σὲ ἕξη ἑβδομάδες περὶ-

που τὸ ἀποτέλεσμα ὑπῆρξε θαυ-
μάσιο. Ὅλες ἡ ρυτίδες καὶ ἡ γραμ-
μὲς εἶχαν χαθῇ. ΣΠΟΥΔΑΙΟΝ.
Χρησιμοποιήτε κάθε βράδυ πρὶν
κοιμηθῆτε, τὴν κρέμα Τοκαλόν,
χρώματος ρόζ, τροφήν διὰ τὸ
δέρμα. Περιεχει Βιοσέλ στοιχείο
φυσικὸν τῆς νεότητος τοῦ δέρμα-
τος ποῦ ἀποτελεῖ ἐκπληκτικὴ ἀνα-
κάλυψι ἐνὸς διασήμου καθηγητοῦ
τῆς Βιέννης. Διὰ τὴν ἡμέρα χρη-
σιμοποιεῖτε τὴν κρέμα Τοκαλόν,
χρώματος λευκοῦ, ὄχι λιπαρὴ
τροφὴν διὰ τὸ δέμμα, διὰ νὰ κά-
νετε τὸ δέμμα σας διαφανὲς
φρέσκο καὶ ἀπληγαγμένο ἀπὸ μαῦ-
ρα στίγματα, ἀτέλειες καὶ πό-
ρους διεσταλμένους. Ἀποτελέ-
σματα ἐπιτυχῇ σᾶς ἐγγυῶνται·
ἄλλως τὰ χρήματά σας ἐπιστρέ-
φονται.

Διατίχεται τὸ δέμα τροφή;

Μία ἀπὸ τὰς ἐνεργείας τοῦ δέματος εἶναι νὰ διατηρῇ τὸ σῶμα εἰς τὴν ἰδίαν πάντοτε θερμοκρασίαν, παρὰ τὰς ἐξωτερικὰς ἐπιδράσεις. Ἡ κρέμα NIVEA, ἐπεὶ περιέχει EUCERIT, διατηρεῖ τὸ δέμα ὑγιές, ταυτοχρόνως δὲ ἀντικαθιστὰ τὰ λιπαρὰ συστατικά, τὰ ὅποια τὸ δέμα χάνει μὲ τὸ πλῆσιμο. Καὶ ἔτσι τὸ δέμα διατηρεῖται τρυφερό καὶ νεανικό.

NIVEA
CREME

SCHERK

Τὸ ἀπολέπνεσμα: ὡραῖο πρόσωπο

Ὁμορφία-σημαίνει ἀποτέλεσμα. Ἐνα τρυφερό, καθάριο πρόσωπο προκαλεῖ πάντοτε τὸν θαυμασμό καὶ σὰς δίδει τὸ εὐχάριστο συναίσθημα τῆς ὡραίας ἐμφάνισως. Ἡ συνταγή γι' αὐτὸ εἶναι ἀπλή: Σ' ἓνα κομμάτι βαμβάκι στάζετε μερικὰς σταγόνες Λοσιὸν Προσώπου Σέρκ καὶ καθαρίζετε καθημερινῶς τὸ πρόσωπό σας. Θὰ τὸ ἀπαλλάξετε ἀπὸ τὰς ἀκαθαρσίας καὶ τὰ μπιμπίκια ὀριστικά καὶ θ' ἀποκτήσετε μιὰ ὑγιὰ καὶ φρέσκια ἐπίδερμίδα. Φιάλαι Δρχ. 35.-, 55.-, 90.-, καὶ 175.-. Ἀντ'ποι: Οἶκος Μαγκριώτη.

Scherk
Face
Lotion

ΜΕΤΑΞΩΤΑ ΧΡΥΣΑΛΙΔΟΣ

ΕΛΛΗΝΙΣ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΑ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ: ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΣΟΥΤΣΟΥ, 26

ΕΤΟΣ Κ'

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 1940

Ἡ Ἡμέρα τῆς Μητέρας

Σκίτσος Ν. Γκούζη

Ὅπως κάθε χρόνο, ἐορτάζεται καὶ φέτος τὴν ἡμέρα τῆς Ὑπαπαντῆς ἢ «Μητέρα». Μὰ ἀπὸ τὴν εὐτυχισμένη, τὴν τιμημένη Μάννα, ποὺ τριγυρισμένη ἀπὸ τὰ παιδιά της, χαίρεται τὴν ἀγάπην καὶ τὸ σεβασμὸν τους, πηγαίνει ὁ νοῦς μας ἀθελα στὰ ξένα μέρη, στὴ φτωχὴ Μητέρα, ποὺ τὸ παιδί της πολεμᾷ στὸ μέτωπο, ἐκεῖ ποὺ ὁ

Χάρος τὸ παραμονεύει κάθε στιγμή. Τὴ φτωχὴ μαννούλα ἄς τὴν εὐσπλαγχνισθῇ ἡ Μεγάλῃ Παρηγορήτρια, ἄς δώσῃ θάρρος καὶ ἐλπίδα στὴν καρδιά της, ἄς σταλάξῃ στὴν ψυχὴ της πίστι καὶ καρτερίαν ἐν ὀνόματι τοῦ Υἱοῦ της ποὺ πέθανε ἐπάνω στὸ Σταυρό, γιὰ τὴν ἀμαρτωλὴν ἀνθρωπότητα.

ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΡΧΕΤΟΥ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ
ΔΟΡΕΑ Ἀποστολὴ
ΗΜΕΡΟΜ. 10-9-81
ΑΡΙΘ. 30254

Πρὸς τὶς φίλες συνδρομήτριες καὶ ἀναγνώστριές μας

Μὲ τὸ τεῦχος τοῦ παρελθόντος μηνὸς ἐμπήκεν ἡ «Ἑλληνίς» εἰς τὸ εἰκοστὸν ἔτος τοῦ βίου της. Κατὰ τὸ μακρὺ αὐτὸ διάστημα ἀπέδειξε πληρέστατα πῶς δικαιολογεῖται ἀπολύτως ἡ ἐκδοσίς της ὑπὸ τοῦ Ε. Σ. Ε. καὶ πῶς τὸ δικαίωμα τῆς ὑπάρξεώς της τὸ δημιούργησαν τὰ καθήκοντα, ποὺ ἔθεσε στὸν ἑαυτὸν της, τὰ ὁποῖα οὔτε ν' ἀποφύγη θέλει, ἀλλὰ οὔτε καὶ νὰ παραμερίσῃ τὶς ἀνθρωπιστικὰς ἀρχές, ὑπὲρ τῶν ὁποίων ἀμύνεται.

Ἡ «Ἑλληνίς» εἶναι τὸ μόνον γυναικεῖον περιοδικὸν στῇ γλῶσσά μας· φρονούμεν, ὅτι δὲν μπορεῖ ν' ἀντικατασταθῇ μὲ τίποτε ἄλλο, καὶ ἂν δὲν ὑπῆρχεν, ἔπρεπε νὰ δημιουργηθῇ. Γιατὶ λοιπὸν νὰ μὴ κάμωμεν ἡμεῖς οἱ γυναῖκες τὸ κάθε τι γιὰ νὰ τὴν ἐνισχύσωμε, νὰ τὴν προαγάγωμεν, χορηγώντας της τ' ἀπαραίτητα μέσα γιὰ τὴν ὑπαρξί της, τῶν ὁποίων τὸ πρῶτον εἶναι νὰ τῆς μείνωμε πιστές;

Νομίζομε πῶς τὸ ἀξίζει μὲ τὸ παραπάνω γιὰτὶ ἐξυπηρετεῖ τὸ ζήτημα τῶν γυναικῶν, ποὺ ἐπὶ τέλους εἶναι καὶ ζήτημα κοινωνικῆς δικαιοσύνης. Γιατὶ ἡ ἀπελευθέρωσις τῆς γυναίκας

ἀπὸ τὰ δεσμὰ καὶ τὶς προλήψεις, ποὺ τὴν κρατοῦν ἀκόμη ἐν μέρει δεμένη, θὰ εἶναι μιὰ κατὰκτησις τοῦ πολιτισμοῦ καὶ κοινωνικῆς προόδου ποὺ χωρὶς αὐτὴν τὴν κατάκτησιν ἡ κοινωνικὴ δικαιοσύνη δὲν θὰ εἶναι παρὰ μιὰ κενὴ λέξις.

Ἡ γυναῖκα τῆς Ἑλλάδος δὲν θὰ εἶναι στ' ἀλήθεια ἄξια νὰ εἶναι πολίτις, παρὰ ὅταν νοιώσῃ τὸ καθήκον τῆς ἀλληλεγγύης ἀπέναντι τῶν λιγώτερο εὐνοουμένων ἀπὸ τὴν τύχην ἀδελφῶν της, καὶ τὴν εὐθύνην της ἀπέναντι τῆς κοινωνίας.

Ὡστε, ἀγαπηταὶ φίλοι, ὅχι μόνον πρέπει ν' ἀνανεώσετε τὴ συνδρομή σας, ἀλλὰ νὰ προσπαθήσετε νὰ θρῆτε καὶ καινούριες συνδρομήτριες καὶ νὰ τὶς προσηλυτίσετε γιὰ τὸ ζήτημά μας, ζήτημα καθαρῶς ἀλτρουϊστικόν, ἀφοῦ ἐπιδιώκει νὰ ἀνυψώσῃ τὸ ἠθικὸ ἐπίπεδο ἐνὸς ὁλοκλήρου λαοῦ, μὲ τὴν ἀπολύτρωσιν τῶν γυναικῶν του.

Ἐκατὸ δραχμὲς τὸ χρόνο εἶναι ποσὸν μηδαμινὸ ἀπέναντι τῶν τόσων ὠφελειῶν, ποὺ σὰς φέρνει ἡ «Ἑλληνίς» κάθε ἀρχιμηνιά στὸ σπῆτι σας, ἀλλὰ καὶ πρὸς τέρψιν δική σας καὶ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας σας.

Καλλιρρόη Παρρὲν

Ἡ Καλλιρρόη Παρρὲν ἀπέθανε. Γιὰ μᾶς τὶς γυναῖκες ὁ χαμὸς της ἀποτελεῖ σταθμὸν στῇ γυναικεῖα κίνησιν. Ναὶ μὲν ἡ μεταστᾶσα ἦτο

πρὸ πολλῶν ἤδη μηνῶν ἀλυσσοδεμένη ἀπὸ σκληρὴν ἀρρώστειαν καὶ εἶχεν ἀποσπυρῆ ἀπὸ κάθε ἐνεργὸν δρᾶσι, μὰ τ' ὄνομά της, τὸ ἐγγὺς παρελθὸν καὶ τὰ πολυάριθμα ἔργα της, ποὺ λειτουργοῦν σήμερα, ὅπως τὰ δημιούργησεν, ἐξακολουθοῦσαν νὰ ἐμψυχώνουν τὶς νεώτερες γενεές, ποὺ ἔβλεπαν μὲ θαυμασμὸ καὶ σεβασμὸ πρὸς τὴ φωτεινὴ δρᾶσι τῆς ἐξαιρετικῆς αὐτῆς Ἑλληνίδας, ποὺ πρὶν ἀπὸ 50 χρόνια ἐξέπεμψε τὸ πρῶτον σάλπισμα γιὰ τὴ λύτρωσιν τῆς γυναίκας ἀπὸ τὰ δεσμὰ τῶν προλήψεων καὶ τῆς διήθεν κατωτερότητός της.

Στὴ μάκρὰ της σταδιοδρομία τίποτε δὲν ἐμπόδισε τὴν πρωτοπόρον αὐτὴν ὄλων τῶν προοδευτικῶν θεσμῶν, ποὺ ἀπολαμβάνομεν σήμερον, νὰ τραθήξῃ ἐμπρός. Εὐδοκίμησεν ὡς δημοσιογράφος καὶ ἤδη τὸ 1886 ἄρχισε νὰ ἐκδίδῃ τὴν «Ἐφημερίδα τῶν Κυριῶν», ποὺ ἐξεδίδετο συνεχῶς ἐπὶ 30 ὁλόκληρα χρόνια. Ἰδρυσε γυναικεῖες ὀργανώσεις καὶ σχολὰς οἰκοκυρικὰς καὶ

ἐπαγγελματικὰς γιὰ κορίτσια. Μὲ ἄρθρα, μαθήματα καὶ διαλέξεις κατῴρθωνε νὰ ἐμπνέῃ στὶς συνεργάτιδες της πεποίθισιν στὶς δυνάμεις τους, καὶ στοὺς ἄνδρας ἐμπιστοσύνην πρὸς τὴν γυναικεῖαν ἱκανότητα.

Τὸ κορύφωμα τοῦ δημιουργικοῦ της ἀγῶνος ἦτο τὸ Λύκειον Ἑλληνίδων, ποὺ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν καὶ τὴν πνοὴν της ἐξειλίχθη εἰς σπουδαιοτάτην γυναικεῖαν ὀργάνωσιν. Τὸ ἱδρυσε σχεδὸν ἐκ' τοῦ μηδενός, μ' ἐλάχιστα ὑλικά μέσα, ἀλλὰ μὲ κύριον κεφάλαιον τὴν ἀπέραντον αἰσιοδοξίαν της καὶ τὴν πίστιν εἰς τὸ ἔργον της αὐτό.

Ἡ Καλλιρρόη Παρρὲν ἐτιμήθη ὑπὸ τῆς Α.Μ. τοῦ Βασιλέως μὲ τὸν χρυσοῦν Σταυρὸν τοῦ Σωτήρος ἐπ' αὐκαιρίᾳ τῆς πενηκονταετηρίδος τῆς δράσεώς της· ὁ Δῆμος Ἀθηναίων τῆς ἀπένειμε τὸ μετάλλιον τῆς πόλεως, ὁ Ἐρυθρὸς Σταυρὸς τῆς ἔδωκε τὸ ἀργυροῦν μετάλλιον, καὶ τέλος ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν τῆς ἀπένειμε τὸ ἀργυροῦν μετάλλιον, εἰς ἀναγνώρισιν τῆς πολυτίμου συμβολῆς της εἰς τὴν ἐξύψωσιν τῆς γυναίκας.

Αὕτη ἦτο ἡ Καλλιρρόη Παρρὲν, ἡ ἐξαιρετικὴ Ἑλληνίδα, τὴν ὁποίαν συνῴδευσαν στὴν τελευταία της κατοικία ἡ Ἀθηναϊκὴ κοινωνία καὶ οὐσῶμα τὰ γυναικεῖα σωματεῖα τῆς πόλεώς μας.

Ἡ ἀποθανοῦσα Μαρίκα Καζούμη τὸ γένος Δραγούμη, Πρόεδρος τῆς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Ἑνώσεως Ἑλληνίδων, ποὺ τόσον προῶρως ἀνῆρπασεν ὁ θάνατος ἀπὸ τὴν οἰκογενεῖάν της καὶ ἀπὸ τὴν πολυτίμον ἔθνικὴν καὶ φιλανθρωπικὴν δρᾶσιν της.

Κωστῆ Παλαμᾶ

Ἀπὸ τὴν Ἀσάλευτη Ζωὴ

Στὴν Καλλιρρόη Παρρὲν ἀφιερωμένο

Χαῖρε, Γυναῖκα Ἑσὺ, Ἀθηνᾶ, Μαρίκα, Ἑλένη, Εὐᾶ!
Νὰ ἡ ὥρα σου! Τὰ ὥραϊα φτερά δοκίμασε καὶ ἀνέβα.
Καὶ καθὼς εἶσαι ἀνάλαφρη καὶ πιὰ δὲν εἶσαι σκλάβω,
Πρὸς τὴ μελλόμενη ἁγία ζωὴ πρωτῆτερα ἐσὺ τράβα.
Κ' ἐτοίμασε τὴ νέα ζωὴ, μιᾶς νέας χαρᾶς ὑφάντρα
Κι' ὕστερα ἀγκάλιασε, ὕψωσε καὶ φέρε ἐκεῖ τὸν ἄντρα,
Καὶ πλάσε τὴν πρωτόπλαστην, ὦ Ἀγάπη ἐσὺ, ἁρμονία,
Ἑσὺ Ὁμορφιά, Σοφία ἐσὺ, Πειθὼ καὶ Παρθενία!

Ἐνθύμισες

Πικρὲς ποῦν, οἱ ἐνθύμισες!
Τότε τὸ μέτωπό μου, πλατὺς καθάριος οὐρανός,
δὲν τὸ εἶχαν αὐλακώσει τοῦ χρόνου τὰ ξεσκίσματα,
οἱ πόθοι, τὰ φαρμάκια.
Σὰν πύργος ἔστεκε ψηλὰ κι' ἀπάνω τοῦ φωλιάζαν
χιλιάδες ὄνειρα χρυσᾶ, λὲς κι' ἦταν χελιδόνια
κι' ἔφυγαν μὲ τὴν ἀνοιξή, τὰ σκόρπισε ὁ χειμῶνας.
Τώρα τὸ σκέπασαν μὲ μιᾶς, οἱ καταχνιές τοῦ κόσμου,
συγνέφιασε, σκοτίδιασε καὶ ραγιαμένη πλάκα
ἀνάμεσα στοῦ κεφαλιοῦ τ' ἄψυχο μοναστηρι
στεῖρα ξαπλώνεται, βουβό, τοῦ λογισμοῦ μου τάφος.
Τί κρίμα τόσο γλήγορα νὰ φεύγουνε τὰ νιάτα!

ΒΑΛΑΩΡΙΤΗΣ

Ἡ σημερινὴ Ἑλληνίδα

ὑπὸ Ἀγγελικῆς Παναγιωτάτου

Καθηγήτριας τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου

Κατὰ τὰ βραχύχρονα, ἀλλὰ ἐπανειλημμένα ταξείδια μας στὴν ἀγαπημένη μας Ἑλλάδα, εἶχαμε τὴν εὐκαιρία νὰ θαυμάσωμε τὴν πραγματικὴ ἐξέλιξη τῆς Ἑλληνίδος εἰς ὅλους τοὺς κλάδους. Ὅλοι θέβαια ἀναγνωρίζομεν, ὅτι ἡ γυναίκα εἶναι σπουδαιότατος παράγων ἐξελίξεως τῆς Κοινωνίας καὶ τοῦ ἔθνους. Εἰς τὸ πρὸ ὀλίγου χρόνου ἐκδοθὲν Γερμανικὸ βιβλίον «Ἡ σημερινὴ Γυναίκα», ὑπὸ τοῦ Δρος Πέτρου Σμίτς, ὁ συγγραφεὺς γράφει: «Ἀπὸ τὴν ἀφύσικη κατάσταση τῆς ἐποχῆς μας μποροῦμε νὰ ἐξυψωθῶμεν μόνον μὲ τὴ βοήθεια τῶν μητέρων».

Ἀς ἴδωμεν λοιπὸν, μὲ λίγα λόγια, τί ἡ νεώτερα Ἑλληνὶς κάμνει γιὰ τὴν ἀνύψωση τῆς Ἑλληνικῆς Κοινωνίας. Ἀλλῶς τε δὲν πρέπει νὰ λησμονώμεν ἐκεῖνο, ποὺ τόσον ποιητικὰ μᾶς ἐθύμισεν ὁ σοφὸς ἀρχαιολόγος μας κ. Ἀλέξανδρος Φιλαδελφεύς, κατὰ τὴν διάλεξί του στὴν ἐδῶ Ἀρχαιολογικὴ Ἑταιρεία, ὅτι: «Ἐάν ἡ Βίβλος θεωρεῖ ὡς πρῶτον τὸν ἄνδρα, ἡ ἀρχαία Ἑλληνικὴ Μυθολογία θεωρεῖ ὡς πρῶτον τὴν γυναίκα, μὲ τὴν Πανδώραν, ποὺ ὁ πλάστης ἐμψυχώνει μὲ τὸ πνεύον, ποὺ συμβολίζει τὸ αἰώνιον Πνεῦμα, τὴν αἰώνια Ἑλληνικὴ ψυχὴ, ἡ ὁποία ἐκυβέρνησε καὶ θὰ κυβερνᾷ πνευματικῶς, αἰώνιως τὴν ἀνθρωπότητα».

Ἀπὸ τὸν καιρὸ, ποὺ ἡ σκαπανεὺς τῆς γυναικείας κινήσεως στὴ λατρευτὴ Ἑλλάδα μας, ἡ αἰμυνηστος Καλ. Παρρὲν, ἀγωνίσθηκε γιὰ τὴν ἐξύψωση τῆς Ἑλληνίδος πολίτιδος, τῆς Ἑλληνίδος μητέρας, ἡ Ἑλληνὶς μὲ ἀλματικά βήματα ἀκολουθεῖ τὸν δρόμον τῆς προόδου, τόσον σὲ ὁμαδική, ὥσον καὶ σὲ ἀτομικὴ προαγωγή. Καὶ μόνον τὸ Ἐθνικὸ καὶ Κοινωνικὸ ἔργον τῶν διαφόρων Ἑλληνικῶν σωματείων ἀν ἐξετάσωμε, θὰ γράψωμε σελίδες πραγματικοῦ θαυμασμοῦ διὰ τὴν πρόοδο καὶ δράση τῆς Ἑλληνίδος.

Καὶ πρῶτον τὸ «Ἐθνικὸν Συμβούλιον Ἑλληνίδων» μὲ τὰ διάφορα τμήματά του νομίζομεν, ὅτι ἔδωκε, καὶ δίνει, μιὰ ἐξαιρετικὴ ὠθηση στὴ γυναικεῖα προαγωγή. Ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τοῦ ἐπεδίωξε καὶ ἐφήρμοσε πρόγραμμα κοινωνικῆς ἐργασίας, ἡ ὁποία συμπίπτει σὲ πολλὰ μὲ τὸ πρόγραμμά, τὸ ὁποῖον σήμερον ἐφαρμόζει ἡ Κοινωνικὴ Πρόνοια τῆς Σεβαστῆς Κυβερνήσεώς μας, πρόγραμμα, τὸ ὁποῖον τόσον μεθοδικὰ καὶ μὲ τόσων ἐπιτυχίαν ἐφαρμόζεται καὶ τὸ ὁποῖον ἀνεκούφισε σὲ πολλὰ σημεῖα τὴν ἐργαζομένη γυναίκα καὶ προστατεύει καὶ μεριμνᾷ ἀποτελεσματικὰ γιὰ τὸ παιδί, ποὺ εἶναι ἡ ἐλπίδα, ἡ δύναμις, τὸ μέλλον τοῦ ἔθνους καὶ τῆς Φυλῆς.

Τὸ «Τμήμα Ἐργασίας» τοῦ Ε.Σ.Ε. ἔχει ἰδρύσει «Νυκτερινὴ Σχολή» ἀγραμμάτων γυναικῶν καὶ «Γραφεῖον ἐυρέσεως ἐργασίας».

Ἡ «Νυκτερινὴ Σχολή» διδάσκει τὰς στοιχειώδεις γνώσεις εἰς 83 μαθητρίδας, ὅχι μόνον, ἀλλὰ καὶ παρέχει ἱατρικὴν περίθαλψιν καὶ φάρμακα φροντίζε ἐπομένως ὅχι μόνον γιὰ τὴν πνευματικὴν, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὴ σωματικὴ υγεία καὶ ἀνάπτυξη τῶν γυναικῶν τοῦ ἀγαπημένου μας λαοῦ.

Τὸ «Γραφεῖον ἐυρέσεως ἐργασίας» τοῦ Ἐθνικοῦ Συμβουλίου Ἑλληνίδων, εὑρε κατὰ τὸ διάστημα τῶν ἐργασιῶν τοῦ ἐργασίαν εἰς πλείστας ἀνέργους γυναῖκας. Γνωρίζομεν ὅλοι μας πόσους κοινωνικοὺς κινδύνους παρουσιάζει ἡ ἑλλειψὶς ἐργασίας καὶ πόσον ἡθικῶς ἐξυψώνει τὸν ἄνθρωπον ἡ ἐργασία, πόσον ἐπομένως εὐεργετικὸ καθίσταται τὸ «Γραφεῖον ἐυρέσεως ἐργασίας» τοῦ Ε.Σ.Ε.*

Τὸ «Τμήμα Ὑγιεινῆς» τοῦ Ε.Σ.Ε. ἔστειλε 25 παιδιὰ εἰς τὰς «Παιδικὰς Ἐξοχὰς» τοῦ εὐεργετικοῦ «Πατριωτικοῦ Ἰδρύματος». Εἶναι γνωστὴ ἡ εὐεργετικὴ ἐπίδρασις τῶν «Παιδικῶν Ἐξοχῶν» στὸν λεπτὸν παιδικὸ ὀργανισμό, τὸν ὁποῖον δυναμώνει καὶ προφυλάττει ἀπὸ τὰ διάφορα μολυσματικὰ κυρίως νοσήματα. Ἐπίσης κατάρθωσε νὰ εἰσαγάγῃ τριάκοντα ἄρρωστα παιδιὰ εἰς διάφορα νοσοκομεία, ἐκ τῶν ὁποίων ἐχειρουργήθησαν τὰ 14. Ἐχορήγησε φάρμακα εἰς ἀπόρους. Ἀλλὰ μήπως αἱ διαλέξεις «Κοινωνικῆς Ὑγιεινῆς», τὰς ὁποίας εἶχεν ἐγκαινιάσει τὸ «Ἐθνικὸν Συμβούλιον Ἑλληνίδων» γιὰ τὴν προφύλαξιν ἀπὸ τῶν «Κοινωνικῶν μολυσματικῶν ἀσθενειῶν» ἦσαν ὀλιγότερον εὐεργετικά; Καθὼς καὶ ἡ ἀποστολὴ εἰς τὸν Σύλλογον Ἀκριτῶν ἑκατὸ βιβλίων περὶ τῶν «Κοινωνικῶν νόσων», βιβλίων, τὰ ὁποῖα χαρίζουν τόσον εὐεργετικὰς γνώσεις «Κοινωνικῆς Ὑγιεινῆς»;

Ἄλλο πολὺ εὐεργετικὸ σημεῖον εἶναι ἡ «Ἐξοχή», ποὺ παρέχει στίς «Ἐργαζόμενες γυναῖκες». Γνωρίζομεν ὅλοι πόσων κούρασιν, πόσων ἐξάντλησιν προκαλεῖ ἡ συνεχὴς ἐργασία στὸ σῶμα καὶ πόσων ἀνάγκην ἔχει ὁ ὀργανισμὸς τῶν ἐργαζομένων βιοπαλαιστῶν ἀπὸ τὴν εὐεργετικὴ ἐπίδραση στὸ κουρασμένο σῶμα τῆς ἐξοχῆς, τοῦ ὑπαίθρου, τοῦ καθαροῦ ἀέρος, γιὰ τοῦτο θεωροῦμε ἐξαιρετικὰ εὐεργετικὴ τὴ μέριμνα αὐτὴ τοῦ Ε.Σ.Ε.

Εἰς τὸ «Νομικὸν Τμήμα» τοῦ Ε.Σ.Ε.

* Τὸ «Γραφεῖον ἐυρέσεως Ἐργασίας» ἀπὸ τῆς 1ης Ἰουλίου διέκοψε τὰς ἐργασίας του.

αἱ κυρίαι Πετρίδου, Θανοπούλου, Ρουσοπούλου. ἐργάζονται ἐντατικὰ καὶ ὑπερασπίσθηκαν κατὰ τὸ 1938 μὲ ἐπιτυχίαν ἐν ὅλῳ 50 ὑποθέσεις, ἐκ τῶν ὁποίων 10 ποινικάς.

Ἀλλὰ καὶ τὸ «Τμήμα Φυσικῆς Ἀγωγῆς» ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ μεγάλῃς ἐπιτυχίας ἀποτελέσματα μὲ τὴν «Κονίστρα» στὰ Πετράλωνα, στὴν ὁποίαν παίζουν καὶ χαίρονται 5 χιλιάδες παιδιὰ. Οἱ χαρούμενες φωνὲς τῶν παιδιῶν καὶ τὰ γέλια τῶν στῆν «Κονίστρα», θὰ εἶναι ἡ αἰωνία εὐγνώμοσύνῃ: «Σ' ἐκεῖνῃ, ποὺ τὸ ὄψος ἔδωκε πρῶτῃ τῇ χαρᾷ», στὴν αἰμυνηστο Ραλλοῦ Γεωργαντᾶ, τῆς ὁποίας τὸ πρόγραμμα μὲ τόσον ἐπιτυχίαν ἀκολουθεῖ ἡ τωρινὴ Πρόεδρος κ. Δημαρᾶ.

Τὸ «Τμήμα Φυσικῆς Ἀγωγῆς καὶ Ψυχαγωγίας» ἀνταποκρίνεται στὸ γενικὸ ἐνδιαφέρον τῆς Ἑθνικῆς Κυβερνήσεως, μὲ τὸ λαμπρὸ τῆς προγράμματος τῆς στοργῆς γιὰ τὴν νεότητα. Καὶ δὲν φροντίζει μόνον γιὰ τὴν ψυχαγωγίαν τῶν παιδιῶν τῆς συνοικίας τοῦ Ε.Σ.Ε., ἀλλὰ προσφέρει καὶ στὰ παιδιὰ κάθε μέρα συσσίτιο τοῦ «Πατριωτικοῦ Ἰδρύματος», καὶ ἀναλόγως τῶν παρουσάζομένων ἀναγκῶν δίνει ρουχαλάκια, σκεπάσματα, παπούτσια, μάλλινα, κάλτσες, φανέλες κτλ., γιὰ ν' ἀνακουφίσῃ καὶ τὴν ἀνέχεια, δίνει φάρμακα, προσπαθεῖ νὰ θρῇ ἐργασίαν σὲ ἄεργα παιδιὰ.

Ἀκόμη καὶ στὴν πρώτη ἐπιτροπὴ τοῦ Ραδιοφωνικοῦ πομποῦ Ἀθηνῶν, ἀντιπροσωπεύθηκε τὸ Ε.Σ.Ε. μὲ τὴν κυρία Ρίτσαν Κορομηλᾶ. Μήπως τὸ ἔργον τοῦ «Λυκείου Ἑλληνίδων», τὸ ὁποῖον ἱδρύσεν ἡ μεγάλη μας Καλλιρρόη Παρρὲν. εἶναι ὀλιγώτερον ἔθνος;

Δὲν θὰ λησμονήσω ποτὲ τὴν ἐντύπωσιν, ποὶ μοῦ προξένησε κατὰ τὴν ἐπίσημην ἑναρξιν τῆς ἐορτῆς τῆς ἑκατονταετηρίδος τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας, πάνω στὴν Ἀκρόπολιν, τὴ συγκίνησιν, λέγω, ποὺ αἰσθάνθηκα στὴν παρουσίαν τῶν Ἑλληνίδων μας, μὲ τίς γραφικὰς ἐνδυμασίας, ἀνάμεσα στοὺς ἀθάνατους στυλοὺς τοῦ Παρθενῶνος, ποὺ στέκονταν ἀκίνητες σὰν ἐμψυχα νεώτερα ἀγάλματα καὶ σὰν ζωντανὴ ἀπεικόνισιν τοῦ οὐραίου τῆς μεγάλης Ἑλλάδος μας, καθὼς καὶ τὴν ἐμφάνισιν μέσα στὸν ἱερὸ τοῦ ἀθάνατου ναοῦ χώρῳ τῶν Ἑλληνίδων μὲ τίς ἀρχαῖες λευκὰς στολὰς καὶ μὲ τὰ δάφνινα στεφάνια στὰ χέρια καὶ στὸ κεφάλι. Καὶ ὅταν οἱ χρυσὲς ἀχτίδες τοῦ ἡλίου ἀνάμεσα ἀπὸ τίς ἀφθαστες σὲ ἀρμονία καὶ ὡμορφίαν κολόνες ἐχαίδευαν τὰ στεφανωμένα μέτωπα τῶν Ἑλληνίδων μας, τῶν κοριτσιῶν τῆς νεώτερας Ἑλλάδος, μοῦ φάνηκε σὰν μιὰ ὑπόσχεσις ἀναλαμπῆς τοῦ ἀρχαίου μεγαλείου καὶ τῆς ἀθάνατης Ἑλληνικῆς δόξας.

Ἀλλὰ μήπως ἡ σημερινὴ προεδρεύουσα κ. Ἀννα Τριανταφυλλίδου, ποὺ ἡ Ἀκαδημία μας ἐτίμησε μὲ «ἀργυροῦν μετάλλιον», μήπως, λέγομεν, δὲν εἶναι ἀξία θαυμασμοῦ μὲ τὴν ἰδρύσιν «Σχολῆς ἀγραμμάτων γυναικῶν», γιὰ τὴν καταπολέμησιν τοῦ ἀναλφαριθμητισμοῦ, μὲ τὸ «Τμήμα Ἐθνικῶν παραδόσεων» τοῦ Λυκείου, μὲ τὴν ὑποστήριξιν τοῦ «Παιδικοῦ θεάτρου», τοῦ «Παιδικοῦ κινηματογράφου», τῶν «Σχολι-

κῶν κήπων», τῶν «Παιδικῶν ἀναγνωστηρίων»; Καὶ ἀραγε ὀλιγώτερον ὠφέλιμος ἀπὸ κοινωνικῆς ἀπόψεως εἶναι ἡ «Λέσχη ἐργαζομένων κοριτσιῶν», ποὺ χαρίζει ἀνάπαυση καὶ γαλήνη, μορφώνει, ἐπιδίδει καὶ τὸ σπουδαιότερον, ἀποτρέπει ἀπὸ σχέσεις, ποὺ εἶναι πολλὰς φορὲς βλαβερές, τὰ ἐργαζόμενα κορίτσια τοῦ ἀγαπητοῦ λαοῦ μας;

Στὴ «Λέσχη ἐργαζομένων κοριτσιῶν» τὰ μέλη θρῖσκουν ἕνα περιβάλλον φιλόστοργον, φιλόξενον, εὐγενικόν, ποὺ τίς βοηθεῖ νὰ ξεχνοῦν τίς δυσκολὰς ὥρες τῆς ζωῆς. Μέσα σὲ εὐρύχωρα ἴθιυσα, ὅπου τὰ κορίτσια τραγουδοῦν, παίζουν, διαβάζουν, πλέκουν, αἰσθάνονται, πῶς θρῖσκονται εὐγενικὲς κυρίες, ποὺ ἐνδιαφέρονται γι' αὐτές.

Τὸ «Σπίτι», ἄλλη εὐεργετικὴ κοινωνικὴ γωνία, ἐπίσης ἔργον τῶν Ἑλληνίδων μας μετὰ τὴν ἰδούσιν. μαζί μὲ τὸ Κράτος, τῆς μεγάλης Ἑπαννευματικῆς καὶ Οἰκοκυρικῆς Σχολῆς, τὸ Ἑλληνικὸ Σπίτι ἀπόρων κοριτσιῶν, ἐπιδίδεται σύμφωνα μὲ τὸν κανονισμόν ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ Ὑπουργείου Κρατικῆς Ὑγιεινῆς, εἰς τὸ κοινωνικὸν καὶ ἐκπολιτιστικόν ἔργον, μὲ τὴν ἰδούσιν «Κυριακάτικον Σχολεῖον» ἀπόρων κοριτσιῶν, «Νυκτερινὴν Σχολήν».

Ὁ «Σύλλογος Γονέων», μὲ διμηλητρίδας τὰς διαπρεπεῖς Ἑλληνίδας μας κυρίας Ζωὴ Φράγκου, Ἑλ. Παπανδρέου, Ἑλμ. Παντελάκη, Ν. Πέρδικα καὶ ἄλλας, ἔχει ἀναλάβει τὸ δύσκολον ἔργον νὰ συντελέσῃ στὴ μόρφωση, καὶ στὴ διαπαιδαγώγησιν τῶν Ἑλληνίδων μητέρων.

Ἀπὸ τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1937 ἤρχισαν νὰ πραγματοποιοῦνται ἀπὸ μιὰ εἰδικὴ ἐπιτροπὴ τῆς «Ὑπαθρίας», μὲ ποιοτόπου τὴν δίδα Ρωξάνη Σαρτίνσκη, οἱ ἐκδρομὲς ἐργαζομένων κοριτσιῶν. Ἐτσι τὰ κορίτσια, ποὺ δουλεύουν ὅλη τὴ βδομάδα σκυμμένα στὸ βελόνι καὶ κλεισμένα στὸ ἐργόσπασιν μποροῦν νὰ χαροῦν τὴν ἡμέραν τοῦ ἡλίου, νὰ ἀναπνεύσουν καθαρὸν ἀέρα, νὰ καμαρώσουν μερικὰς ὡμορφίαις τῆς Ἑλληνικῆς γῆς καὶ νὰ ἐπισκεφθοῦν μερικὸς θησαυροὺς τῆς, ὅπως τὸ Δαφνὶ καὶ ἄλλους.

Ἀλλὰ καὶ στὴν Ἑπιστήμῃ ἡ πρόδοσις τῆς Ἑλληνίδος εἶναι μεγάλη. Εἰς τὴν φιλολογίαν ἔχομε πολλὰς Ἑλληνίδες, ποὺ διαπρέπουν, ἔχομε πολλὰς καθηγήτριες Γυμνασίου, ἔχομε νομίζομεν, καὶ ὑψηλὴν τοῦ Πανεπιστημίου, τὴν δίδα Γεδεών. Μεταξὺ τῶν καθηγητρίδων ἐγνωρίσαμε τὴν δίδα Παππά, τὴν κ. Ἀλεξ. Ζερβὸν Λαζαροπούλου καὶ ἄλλας, τῶν ὁποίων μᾶς διαφεύγουν τὰ ὀνόματα. Ἰατροὺς ἔχομε διαπρεπεῖς, ἀρκεῖ ν' ἀναφέρωμε τὴν κ. Μομφερράτου-Φλώρου, διαπρεπὴ μικροβιολόγον, τὴν κ. Λίαν Φαρμακίδου, φυσιοθεραπεύον, τὴν κ. Κασιόγρη, γυναικολόγον, τὴν δίδα Αἰγλὴν Ἰγγλέση, παιδίατρον καὶ ἄλλας.

Μεταξὺ τῶν 12 ἀρχαιολόγων, ποὺ διευθύνουν τὰς ἀνασκαφὰς τῆς ἀρχαίας Ἀγορᾶς, κοντὰ στὸ Θησεῖον, τὴ μεγαλύτερη ἰσως τῶν συγχρόνων ἀνασκαφῶν, αἱ 8 εἶναι κορίτσια.

Ἑλληνίδες συγγραφεῖς σήμερον ἡ ἀγαπημένη Πατρίδα μας ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ καὶ βρα-

θευμένες υπό της Ἑλληνικῆς Ἀκαδημίας καὶ ἄλλας, τῶν ὁποίων τὸ συγγραφικὸ ἔργον ἤμπορεῖ νὰ συγκριθῇ πρὸς τὸ ἔργον τῶν ἀνδρῶν. Ἡ μεγάλη μας ποιήτρια «Μυρτιάσσα», ἡ κ. Κλεαρέτη Δίπλα-Μαλάμου, ποὺ ἔλαβε δύο φορές βραβεῖον τῆς Ἀκαδημίας, γιὰ τὰ ἔργα της, ἡ κ. Λιλὴ Ἰακωβίδου, ποὺ ἔχει ἐπίσης βραβευθῇ, καὶ ἄλλαι. Ἐκεῖνο δὲ ποὺ μὲ ἐνθουσιάζει εἶναι, ὅτι τὰ πλεῖστα ἔργα γυναικῶν ἔχουν ἓνα σκοπὸ ἠθικὸ καὶ μορφωτικόν, ὅπως τὸ θεατρικὸν ἔργον τῆς κ. Στάσας Λαμπάκη τὸ «Τραγοῦδι τῆς Δουλειᾶς», ποὺ σύμφωνα με τὴν κριτικὴ ἀνάλυσιν τῆς φίλης κ. Ἐλ. Σιφναίου, εἶναι ἓνας ἐμπνευσμένος ὕμνος στὴν «Ἀγία Ἐργασία», ποὺ ἐκθειάζει τὴ δουλειά, γιατί ἡ δουλειὰ δίνει στὸν ἄνθρωπον τὴν τιμὴν—τὴν ἀπόλυτη ἱκανοποίησιν, τὴν εὐτυχίαν. Τὸ ἔργον εἶναι διδακτικώτατο μάθημα γιὰ τοὺς νέους καὶ τοὺς ἐργάτας.

Ἦκουσα καὶ σὲ διαλέξεις τὴν κ. Ταρσούλη εἰς τὸ Λύκειον Ἑλληνίδων τὴν δίδα Ἑλλην Ἀποστολίδην καὶ τὴν κ. Ν. Πέρδικα εἰς τὸν «Παρνασσόν», τῶν ὁποίων ὁ πλοῦτος τῶν γνώσεων, ἡ εὐφράδεια καὶ ἡ διαυγὴς σκέψις μᾶς ἐνθουσίασε.

Δὲν θὰ σὰς ἀναφέρω τὴ σημερινὴ ἐπιτυχίαν τῆς Ἑλληνίδος ὡς ἱερείας τῆς τέχνης: Θεατρικῆς, Μουσικῆς, Ζωγραφικῆς κλπ.

Γιὰ νὰ σὰς εἰκονίσω ὅμως ἀκόμα πειὸ παρυσιατικὰ τὴν ἐξέλιξιν καὶ τὴν κοινωνικὴ ἠθικὴ μόρφωσιν καὶ πρόδοον τῆς γυναικείας ψυχῆς τῆς Ἑλληνίδος μας, θὰ σὰς ἀναφέρω τοὺς ἐξῆς στίχους τῆς κ. Ἰακωβίδου, ἀπὸ τὴν Πρωτοχρονιάτικὴν εὐχὴν πρὸς τὰ παιδιὰ της:

Καὶ στοῦ καθένα σας τὴ χαρὰ νὰ φθάνη
σὰ λαχτάρα ἢ ἔγνοια τοῦ ἄλλου καὶ ἡ στοργή.
Καὶ ἂν λυπᾶται ὁ ἓνας, ὁ ἄλλος νὰ τοῦ κάνει
καὶ σὰν Μάννα πάντα νὰ σὰς θρέψει ἡ Γῆ.
καὶ τὴ λύπη ἀκόμα σὰν τὴ χαραυγή,

Τὸ Καταφύγι

Στὴν Κα Σ. Μ.

Στενὸς ὁρίζοντας, ποὺ φράζει
προστάτισσα βουνοσειρά,
Στοῦ ἀγέρα μέσα τὸ μαράζι
τ' ἄσπρα ἐνὸς γλάρου τὰ φτερά.

Διπλὰ κι' ἀταίριαστα ἀκρογιάλια
Πλατάνια στὸνα καὶ κισσοί,
τ' ἄλλο ξεδίπλωτη βεντάλια,
κόκκινη κι' ὄχρα τὸ νησί.

Γαλήνιο, ἀπόσκεπο λιμάνι,
διάφανα βύθη τοῦ νεροῦ.
Κανεὶς ἀχὸς ἐδῶ δὲ φτάνει
τοῦ κόσμου, ἀνιέρου καὶ σκληροῦ.

Χ. ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ

Ἐκδόσεις

Ὑπὸ τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ κ. Γεωργίου Δροσίνῃ ἐξεδόθησαν τὰ «Σκόρπια Φύλλα τῆς Ζωῆς μου», με πολλὴν χάριν γραμμένες ἀναμνήσεις ἀπὸ τὴν πλουσίαν φιλολογικὴν δράσιν τοῦ συγγραφέως. Τ' ἀπομνημονεύματα αὐτά, ποὺ μᾶς φέρουν πίσω σὲ περασμένους χρόνους, ποὺ οἱ γεροντότεροι ἀπὸ τοὺς ἀναγνώστες τοὺς ἐζησαν καὶ τοὺς θυμοῦνται με νοσταλγία, διαβάζονται εὐχάριστα, τώρα μάλιστα, ποὺ ἡ παρούσα πολυτάραχη ἐποχὴ εἶναι τόσο ὀλίγον ὠραία. Θὰ ἐπανέλθωμεν εἰς τὸ βιβλίον αὐτό.

Μᾶς ἐστάλη τὸ 13ον τεῦχος τοῦ Ροταριανοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν.

Ἐπίσης ἐλάβομεν τὴν Ἑλληνικὴν Ἐπιθεώρησιν, περιοδικὸν «Τὸ Παιδί», Λακωνικὰ γράμματα, Ἐπτάνησον, Ἑρευνὰν Αἰγίου κλπ.

Ἐπίσης ἐλάβομεν: Εἰρήνης Σπανδωνίδου «Τραγοῦδι τῆς Ἀγόριανης» (Παρνασσού) Ἀθήνα, ἔκδοσις Πυρσοῦ 1939.

Ἐλάβομεν: εἰς κομψὸν εἰκονογραφημένον φυλλάδιον μικρὰν μελέτην εἰς ἀγγλικὴν γλῶσσαν «Modern nursing in ancient Greece», (Μοντέρνα νοσηλεία στὴν ἀρχαία Ἑλλάδα).

Χειμωνιάτικη Ζωγραφιά

Σκοτεινιασμένος ὁ οὐρανὸς
στὸν Παρθενῶνα γέρνει...
Τὸ μαῦρον θόλο κάτασπρες
κολόνες τὸν ὀτηρίζουν.
Μέσα στὴ μπόρα ἡ ἀστραπὴ
ἀνέρα φίδια σπέρνει.
Κι' οἱ κεραυνοὶ τὸν χαιρετοῦν
χωρὶς νὰ τὸν ἀγγίζουν.

ΠΑΥΛΟΣ ΝΙΡΒΑΝΑΣ

Ὁ Χειμῶν

Ἐχει ὁ χειμῶνας ἐμπορφίες,
ἀγαπητό μου ταῖρι,
Ποὺ δὲν τίς ἔχει ἡ ἀνοιξὴ
οὔτε τὸ καλοκαίρι.

Ἐχει ἐμπορφίες ἀτέλειωτες,
ἔχει καὶ χάρες ἄλλες.
Γιατ' εἶν' οἱ μέρες του μικρὲς
κι' οἱ νύκτες του μεγάλες.

Ι. ΠΟΛΕΜΗΣ

Ο ΑΕΙΜΝΗΣΤΟΣ ΠΡΙΓΚΗΣ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ Ν. ΖΩΓΡΑΦΟΥ

Με εἰλικρινὴ θλίψιν ἐπληροφορήθη ἡ Ἀθηναϊκὴ κοινωνία τὸν θάνατον τῆς Α. Β. Ὑψηλότητος τοῦ Πρίγκηπος Χριστοφύρου, ἐπισυμβάντα ἐν τῷ θεοραπτῇ «Εὐαγγελισμῷ», ἔνθα ἐνοσηλεύετο ἐσχάτως, προσβληθεὶς ὑπὸ κακοήθους πνευμονίας. Θεῖος τῆς Α. Μ τοῦ Βασιλέως Γεωργίου τοῦ Β', μετὰ τοῦ ὁποῦ συναντρήθη ἐξ ἀπαλῶν δυνάμεων ὁ μεταστάς, ὑστερότατον τέκνον τῶν ἀειμνήστων Βασιλέων Γεωργίου καὶ Ὁλγας, ἐγεννήθη μὲν ἐν Πετροπόλει τῷ 1888, ἐμεγάλωσεν ὅμως εἰς τὰς Ἀθήνας μετὰ τὴν κοινωνίαν τῶν ὁποίων συνεδέθη, ὡς ἀληθὲς καλλιτέχνης τὴν ψυχὴν καὶ ἐξαιρετικὸς κοινωνικὸς ἄνθρωπος. Καταλαβὼν τὸ ἀξίωμα τοῦ Ἀντιστρατήγου, ὡς βασιλικὸς γόνος, ὑπέρτερε τὴν πατρίδα ὡς ταγματάρχης τοῦ πεζικοῦ, μετέσχε δὲ τῶν Βαλκανικῶν πολέμων καὶ

ἀγογγύσας τῶν περιπετειῶν τῆς ὑψηλῆς αὐτοῦ οἰκογενείας.

Ἀπλοῦς καὶ προσηνὴς, ὡς ἦτο, καταλείπει εἰς ὅλους ὅσοι τὸν ἐγνώρισαν καὶ τὸν ἐξετίμησαν, ἀληθὲς πένθος. Ἡ κηδεὶα τοῦ ἐγένετο πάνδημος ἐκ τοῦ ναοῦ τῆς Μητροπόλεως, εἰς τοὺς ἐν Τατοῖς βασιλικούς τάφους.

Ἡ «Ἑλληνὶς» ἐκφράζει τὰ συλλυπητήρια τοῦ Ἑθνικοῦ Συμβουλίου Ἑλληνίδων, πρὸς τὴν χήραν αὐτοῦ, τὴν Α. Β. Ὑψηλότητα Πρίγκηπισσαν Φραγκίσκην τῆς Ἑλλάδος, εὐχεται δὲ αὐτῇ, ἵνα εὖρη παρήγορον στήριγμα εἰς τὴν στοργὴν μετὰ τὴν ὁποίαν ὁ ἑλληνικὸς κόσμος θὰ περιβάλλῃ τὸ τέκνον της, τὸ ὁποῖον εὐρισκόμενον ἐν τῇ ξένῃ, σκληρὰ ἡ μοῖρα δὲν ἐπέτρεψεν εἰς τὸν συμπαθεῖ ἡγεμονίδην ν' ἀσπασθῇ.

Το Διήγημά μας

Για ένα Κουβάρι Μαλλί

Μόνη, μπρός στο καλαθάκι με τα έργόχειρά της, ή 'Ελένη ξεχώριζε διάφορες κούκλες μαλλιών. Τα χέρια της κουνούνταν μηχανικά. Μέσα στο σούρουπο της φθινοπωρινής θραδειάς συλλογιζόνταν με μελαγχολία τη ζωή της.

Ήταν μόλις είκοσι δύο έτων και από τη παιδική της ηλικία όρφανή. Τήν είχαν αναθρέψει μια θεία, που τήν αγαπούσε θεία, αλλά ήταν ψυχρή και αυταρχική και είχε ιδέες και συνήθειες παλιές.

Σ' αυτό το περιβάλλον, χωρίς τρυφερότητα και χαρά, μεγάλωσε η 'Ελένη, πάντοτε μόνη με τον εαυτό της.

Σαν γνώρισε τον Παύλο, νόμισε πως βρήκε σ' αυτόν το σύντροφο, που ποθούσαν ή καρδιά της.

Τις λίγες εβδομάδες των άρραβώνων, τις πέρασαν στο αυστηρό σαλόνι της θείας 'Ελισσάβετ. Ο γάμος έγινε με πολλή μεγαλοπρέπεια, και οι νεόνυμφοι έκαμαν ύστερα γαμήλιο ταξίδι στην Αίγυπτο. Ιόσο διαφορετικά όμως είχε φαντασθή όλα αυτά η 'Ελένη.

Τον πρώτο καιρό ο Παύλος πρότεινε να θγαίνουν τα θράδεια. Η 'Ελένη λάτρευε τη μουσική και νομίζοντας πως και ο άνδρας της συμμερίζονταν τα γούστα της ζητούσε να πηγαίνουν σε συναυλίες και στο μελόδραμα.

Σιγά σιγά όμως άρχισαν να θγαίνει μόνος και να βρίσκει τις ποιοτικές δικαιολογίες. Προφασίζονταν επείγουσες υποθέσεις στο εργοστάσιο ή συντεύξεις με φίλους του.

Κάποτε, που τον ρώτησαν η 'Ελένη γιατί δεν καλούσε τους φίλους αυτούς σπιτι τους, απήντησε, ότι οι φίλοι του ήταν μάλλον μισογύνεις, και η 'Ελένη σκέφθηκε πως και ο άνδρας της θάταν μισογύνης πριν από το γάμο τους. Δεν ήξερε, ή καυμένη, πως η σημαντική προίκα της είχε σώσει το πατρικό εργοστάσιο από τη χρεωκοπία, και πως ο Παύλος συγκατετέθη να παντρευτή ύστερα από δραματική σκηνή με τον πατέρα του.

Ο Παύλος φαντάζονταν πως η γυναίκα του ήταν απόλυτα ευτυχισμένη με τη ζωή, που έκανε, γιατί ποτέ δεν του παραπονιούνταν. Η γυναίκα του ήταν γι' αυτόν μια ξαθήνη και ψυχρή κούκλα, μια πιστή και αφωσιωμένη σύντροφος χωρίς απαιτήσεις και χωρίς καμιά άτομικότητα. Και όμως η 'Ελένη ήταν γυναίκα χαριτωμένη, έξυπνη, μορφωμένη, ευαίσθητη καρδιά, που ζητούσε τρυφερότητα.

Έτσι πως απέθανε η 'Ελένη σε τέλεια μόνωση τίποτε δεν την εύχαριστούσε πιά. Ο Παύλος ούτε την πρόσεχε. Τι να κάνει; Πως να περάσει τις ώρες, τις μέρες της; Βρήκε παρηγοριά στα μουσεία, στις εκθέσεις, στις συναυλίες και στα βιβλία. Με το καλλιερημένο

της γούστο διάβαζε, μελετούσε και κατέτασσε στη σκέψη της ό,τι έβλεπε και άκουε.

Ο Παύλος δεν ήξερε τίποτε για τις ασχολίες αυτές της γυναίκας του, αλλά και δεν τον ενδιέφεραν. Το σπουδαίο ήταν πως του άφινεν όλη την ελευθερία που ήθελε. Κ' έτσι έβγαине κάθε θράδυ με φίλους του, πήγαινε σε καμιά επιθεώρηση ή σε κανένα χορευτικό κέντρο, πράγματα που μπορούσε να ομολογήσει στη γυναίκα του. Κάτι όμως της έκρυβε: το σύνδεσμο που είχε πριν από το γάμο του με κάποια Λιλή, ένα πλασματάκι ελαφρό κι εύθυμο. Είχε μόν διακόψει τη σχέση αυτή μετά το γάμο τους, αλλά τελευταία την ξανασυνήνητε.

Η 'Ελένη δεν γνώριζε τίποτε για την ζωή του συζύγου της. Την απασχολούσαν όμως η σκέψις πως μεταξύ της και του Παύλου υπήρχε κατιτί, κάποια παρεξήγησης. Δεν ήξερε όμως που να την αποδώσει. Αν είχαν μαλλώσει θά ήταν εύκολη μια τελειωτική εξήγησης, αλλά έναντι μιας παγερής αδιαφορίας τί μπορούσε να κάνει;...

Στο δωμάτιο έμπηκε η καμαριέρα με το θραδυνό ταχυδρομείο, και διέκοψε τους συλλογισμούς της. Η 'Ελένη έπηρε τις επιστολές από το δίσκο: ένα δικό της λογαριασμό, μερικά έντυπα και περιοδικά και τέλος ένα γράμμα σε τριαταφυλλί άρωματισμένο χαρτί για τον άνδρα της.

«Κι' αυτή την ταπεινώσει θά μου επιβάλει;» σκέφτηκε η 'Ελένη και έψαξε να βρή μια διέξοδο στη δύσκολη θέση της. Τη στιγμή όμως εκείνη έμπηκε ο Παύλος.

«Καλησπέρα, 'Ελένη. Μου τηλεφώνησε κανείς;»

«Όχι, μόνο ένα γράμμα σε περιμένει και τα περιοδικά σου».

Ο Παύλος, βλέποντας το γράμμα, φάνηκε πως δυσαρεστήθηκε. Το πήρε δέχθεν με αδιαφορία και το άνοιξε. Το διάβασε πνίγοντας ένα προσποιητό χασμουριτό. «Υστερα το δίπλωσε στα τέσσερα και το πέταξε προς το άναμμένο τζάκι. Δεν υπελόγισεν όμως καλά την απότασι και το χαρτί έπεσε στα πόδια της 'Ελένης. Κ' εκεί που σηκώθηκε να το πιάσει, σηκώθηκε κ' εκείνη και το πάτησε από άπροσεξία. Συγχρόνως παρεκάλεσε τον Παύλο, με γλυκό χαμόγελο, να την βοηθήσει να κουβαριάσει το μαλλί που θασοτούσε. Έτσι, πριν προφτάσει να κουνήσει ο Παύλος βρέθηκε δεμένος με τα χέρια τεντωμένα μέσα στην κούκλα του μαλλιού.

Η 'Ελένη κύτταξε γύρω της σαν κάτι να ψάχνει. Η ματιά της έπεσε πάνω στο ρόζ χαρτί, που πατούσε μίαν άκρη του, και σηκώνοντάς το, άρχισε να τυλίγει το μαλλί επάνω του.

«Σ' άρέσει το χρώμα αυτό του μαλλιού;

Θέλεις να σου πλέξω μια σάρπα για τα κρύα θράδεια;».

Ο Παύλος ένέκρινε το χρώμα, κυττάζοντας τρομαγμένος το κουβάρι που όλο και φούσκωνε γύρω από το τρελλό γράμμα της Λιλής.

Στο δείπνο, που κάθισαν, ο Παύλος ξέβλεπε μπροστά του το έσωτερικό του κουβαριού σαν κατιτί καταστρεπτικό. Παρηγορήθηκε όμως με την ελπίδα, πως η γυναίκα του δεν είχε καταλάβει τίποτε και ότι κατά τύχη είχε σηκώσει το ρόζ χαρτί. Μά, αν τελειώνοντας το πλεχτό της εδιάβαζε το γράμμα; Τότε όλα θά χάνονταν, η 'Ελένη θά ζητούσε διαζύγιο, το εργοστάσιο θά καταστρέφονταν, και το σκάνδαλο θά ξεποτούσε. Και κάτι άλλο ακόμη: δεν ήθελε να λυπηθεί, να προσβάλει με τέτοιο τρόπο τη γυναίκα του.

Του ήλθεν όμως και άλλη παρηγορηματική σκέψη, η 'Ελένη έπλεκε μόνο τα θράδεια, καθημένη δίπλα στο ραδιόφωνο. Απεφάσισε λοιπόν να μη βγεί τα θράδεια, ώσπου να τελειώσει το καταρραμένο εργόχειρο. Θά παρακολουθούσε το κουβάρι και όταν θά σώνονταν το μαλλί, θά σκούσε και θά μάζευε το ρόζ χαρτί.

Μετά το δείπνο πήγε στοίκα στο σαλόνι και κάθισε κοντά στη γυναίκα του. «Ας τον περιμένει η παροία του.

«Δεν θά βγής απόψε;» τον ρώτησε η 'Ελένη.

«Όχι, κάνει κρύο και θρέχει», απήντησε εκείνος με πνιγμένη αγανάκτηση.

«Δεν έχεις δική, ή θροχή σταμάτησε και ο καιρός μαλάκωσε», είπε με γλυκό ύφος η 'Ελένη.

«Πονεί ο λαιμός μου», απερίθηκεν απότομα ο Παύλος.

«Τότε να κάνω γρήγορα τη σάρπα σου», είπε η 'Ελένη και άρχισε να πλέκει.

Έτσι πέρασε μια ώρα τα χέρια της κουνούσαν γρήγορα κ' επιτήδεια τις βελόνες. Το κουβάρι, κάθε φορά που το τραβούσε η 'Ελένη, χοροπηδούσε στο πάτωμα. Ο Παύλος παρηγορούσε με αγωνία πίσω από την εφημερίδα του το κουβάρι.

Κατά τας δέκα κύττησε το κουδούνι της εξώπορτας και η καμαριέρα είδοποίησε τον Παύλο, πως τον ζητούσε ο κύριος Σαντέλλι.

«Ας περάσει», απήντησε η 'Ελένη, και πριν προφτάσει να διαμαρτυρηθεί ο Παύλος, έτρεξε να προϋπαντήσει τον διάσημο ζωγράφο.

Ο Σαντέλλι βρέθηκε σε λίγο καθισμένος απέναντι στη ναριτωμένη ξανθή γυναίκα του φίλου του. Συζητούσαν σαν δυο παλιοί φίλοι.

«Μ' άρέσουν πολύ τα έργα σας, κύριε Σαντέλλι, μου θυμίζουν...» και η 'Ελένη έξηγούσε τις έντυπώσεις της από τις εικόνες του και μιλούσε για τη σύγχρονη ζωγραφική.

Ο Παύλος παρακολουθούσε κατασυσπασμένος τη συζήτηση και διερωτώνταν, που εύρηκε η γυναίκα του τις τόσες γνώσεις της και αν πραγματικά είχε ιδεί τους πίνακες που περιέγραφε. Δεν του ξμεινεν όμως αμφιβολία σαν άκουσε το φίλο του να έγκρίνει τις ιδέες της 'Ελένης και να επαινεί το γούστο και την παρατηρητικότητα της. Ο Σαντέλλι φαινόταν

ένθουσιασμένος με τη συνομιλήτριά του και μακάριζε τον Παύλο που είχε τόσο νόστιμη κι' έξυπνη σύντροφο. Ο Παύλος υπερφανεύονταν μόν για τις γνώσεις της γυναίκας του, συγχρόνως όμως δυσφορούσε γιατί δεν ήταν ικανός να λάβει μέρος στη συζήτηση και διότι η 'Ελένη έδειχνε τόσο ενδιαφέρον για το φίλο του.

«Όταν μιλή μαζί μου, δεν είναι ποτέ τόσο ευθυμη, ούτε τα μάτια της λάμπουν όπως τώρα», σκέφθηκε ο Παύλος με θυμό. Η δυσαρέσκειά του μεγάλωσε. Όταν ο Σαντέλλι φεύγοντας, έ πρότεινε στην 'Ελένη να της φέρη τα σκίτσα του για ένα καινούριο έργο του, κ' εκείνη όχι μόνος δέχτηκε, αλλά και τον προσκάλεσε σε δείπνο. χωρίς καν να συμβουλευθεί τον άνδρα της. Ο Παύλος ήταν αγανακτισμένος. «Αυτό μας έλειπε, η γυναίκα μου προσκαλεί τους φίλους μου χωρίς την έγκρισή μου».

Δεν είπεν όμως τίποτε στην 'Ελένη. Μόνος το έπόμενος θράδυ προφασίστηκε πάλιν πονόλαιμο και δεν βγήκε. Το πλεχτό όμως δεν είχε προχωρήσει με την έπισκεψη του Σαντέλλι. Αντί όμως όμως να διαβάσει μετά το δείπνο την εφημερίδα, άρχισε να συζητεί με τη γυναίκα του, προφανώς για να μην ύστερησει το φίλο του. Μίλησε μαζί της για το εργοστάσιο, για τεχνικά ζητήματα, για την πολιτική κατάσταση κ' έμεινε κατάπληκτος για τις γνώσεις, για τις σοβάρες και σωστές ιδέες της, για ζητήματα, που τα θεωρούσε «άνδρικά».

Πέρασαν έτσι τρεις θραδειές. Το τέταρτο θράδυ ήλθε του Παύλου ή όρεξι να βγεί κομμάτι, έπηρε όμως και τη γυναίκα του μαζί, γιατί όσο ολιγόστευε το κουβάρι, τόσο μεγάλωνεν ο κίνδυνος.

Πήγαν σε μια επιθεώρηση και ύστερα σ' ένα χορευτικό κέντρο. Παρ' όλες τις ανησυχίες του Παύλου, η 'Ελένη αποδείχτηκε διασκεδαστική κ' ευθυμη σύντροφος.

Έφτασαν έτσι το Σάββατο, ή ημέρα του γεύματος του Σαντέλλι. Ο Παύλος γυρίζοντας από το γραφείο του, βρήκε τη γυναίκα του ντυμένη με το ποιο ώραίο φόρεμά της.

«Για το Σαντέλλι έγινες τόσο όμορφη;» τη ρώτησε.

«Ναί, θέλω να τιμήσω το φίλο σου και να τον κάνω ν' άλλαξεοπιστήση από το μίσος του για τις γυναίκες», απήντησε εκείνη γελαστή.

Ο Ίνεαρός ζωγράφος τόσο μαγεύτηκε από τη θελκτική οικόδεσπινά, ώστε ο Παύλος διερωτώνταν αν ο φίλος του δεν έπρόκειτο να έρωτευθή τη γυναίκα του.

«Αυτό μας έλειπε!» μουρμούρισε συμπληρώνοντας τη σκέψη του.

Δέκα μέρες είχαν περάσει από που ο Παύλος είχε λάβει το τριαταφυλλί γράμμα της Λιλής. Το πλεχτό δεν προχωρούσε πολύ νόση, γιατί το ανδρόνυνο έβγαίνε το θράδυ ή έπιναν σπιτι συζητούντες και ξεχνώντας το έργο χειρο.

«Όσο όμως σώνονταν το κουβάρι, τόσο τον

Παύλο τὸν ἔπιανε λύπη, γιατί με τὸ τέλος τοῦ πλεχτοῦ θὰ τελείωναν καὶ οἱ εὐχάριστες θραδιδιές κοντὰ στὴν Ἑλένη. Γιατί με τίς ἀναγκαστικές κουθέντες τῆς εἶχε ἀνακαλύψει ἕνα σωρὸ προτερήματα. Ἀλλὰ με τὸν καιρὸ ὅλα τελειώνουν. Ἔτσι καὶ τὸ πλεχτὸ τῆς Ἑλένης. Μόλις μερικὲς πῆχες μαλλὶ περιέσφιγγαν τὸ γράμμα τῆς Λιλῆς.

Με μιὰ ἀπότομη κίνησι τράθηξεν ἡ Ἑλένη τὴν κλωστή καὶ φάνηκεν ἡ ἐπιστολή...

Ὁ Παῦλος χλώμιασε.... Τὸ χαρτί ἦταν πράσινο.

Ὡστε ἔτσι! Ἡ γυναίκα τοῦ εἶχε ξετυλίξει κρυφὰ τὸ κουθάρι καὶ τὸ ξανατύλιξε σὲ πράσινο χαρτί, καὶ δὲν εἶπε τίποτε;

Τὸν ἔπιασε ζάλη.

Μὰ ἡ Ἑλένη τὸν πλησίασε με χαμόγελο καὶ τοῦ πέρασε τὴν πλεχτὴ σάρπα στὸ λαιμό.

«Ὡραία σοῦ πηγαίνει», τοῦ εἶπε. Κ' ἐνῶ ὁ Παῦλος ἔμενεν ἀκόμα ἀπολιθωμένος καὶ προσπαθοῦσε ν' ἀποφύγῃ τὴ ματιά της, ἐκείνη τοῦ εἶπε τρυφερά: «Δὲν βρίσκεις πὼς τόσοσ κόπος ἀξίζει τοῦλάχιστον ἕνα φιλί;»

Καὶ τὴ στιγμή πού ὁ Παῦλος τὴν ἀγκάλιασε με συγκίνησι ἡ Ἑλένη σκέφτηκε πὼς ὁ δρόμος πού θρῆκε γιὰ τὴν εὐτυχία της, ἦταν ὁ σωστός.

ΥΒΕΤ ΠΡΟΣΤ

Μετάφρασις ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ

ΣΟΦΗΣ ΚΑΖΑΖΗ

Elisabeth Barret Browning

ΣΟΝΕΤΤΟ XX

Πολυαγαπημένε, πολυαγαπημένε μου,
Σὰν σκέπτομαι, ὅτι ζοῦσες σ' αὐτὸν τὸν κόσμο ἐδῶ κ' ἕνα χρόνον, τὸν καιρὸ μάλιστα πού καθόμουν μόνη μου ἐδῶ, στὸ χιόνι, καὶ δὲν ἔβλεπα κανένα ἴχνος θημάτων, καὶ δὲν ἀκούγα καθόλου τὴ σιωπὴ νὰ τρυφεραίνει μιὰ μόνη στιγμή κάτω ἀπὸ τὴ φωνή σου..., ἀλλὰ μέτραγα κρῖκο πρὸς κρῖκο τίς ἀλυσσίδες μου, σὰν νὰ μὴν ἐπρόκειτο ποτὲ νὰ πέσουν, ἀκόμη καὶ κάτου ἀπὸ τὰ χτυπήματα, πού μπορούσε νὰ δώσῃ τὸ χέρι σου..., τότε πίνω στὸ μεγάλο ποτήρι τῶν ἐξαίσιων τῆς ζωῆς..

Δὲν εἶναι ἕνα θαῦμα νὰ μὴ σ' ἔχω ποτὲ αἰσθανθῇ νὰ τρέμῃς οὔτε ἡμέρα οὔτε νύχτα, με μιὰ κίνηση καὶ με μιὰ λέξη, καὶ οὔτε ἕνα προαίσθημα γιὰ σένα νὰ μὴν ἔχω συνάξει με τὰ λευκά λουλούδια ποῦ ἔβλεπες νὰ μεγαλώνουν;

Οἱ ἄθεοι εἶναι ἐπίσης τόσο ἀνόητοι, γιατί δὲν μποροῦν νὰ μαντέψουν τὴν παρουσία τοῦ Θεοῦ, ἐκεῖ ὅπου δὲν τὴν βλέπουν!

(Μετάφρ. στὸ πεζό)

ΜΥΡΡΑ ΑΛΟΗ

Ἐπισκέπτριες Ἀδελφές

Ἡ πολυσιδὴς ἐπισκέπτρια ἀδελφὴ εἶναι ὁ κυριώτερος παράγων τῆς ὑγιεινῆς τῆς υπαίθρου. Ἡ ἀτομικὴ καὶ κοινωνικὴ ὑγιεινὴ τῆς μητέρας καὶ τοῦ παιδιοῦ πρέπει νὰ εἶναι ἡ θάσις τῆς μορφώσεώς τους. Δὲν χρειάζεται εἰδίκευσις σ' αὐτοὺς τοὺς δύο κλάδους, παρὰ μόνον γιὰ τίς ἐπισκέπτριες ὠρισμένων ἱατρειῶν τῶν πόλεων καὶ γιὰ τίς ἐπιθεωρήτριες τῶν ἀγροτικῶν ἐπισκεπτριῶν.

Ἐπειδὴ ἡ ἐπισκέπτρια ἀδελφὴ εἶναι ἡ ἐκπαιδύτρια τοῦ λαοῦ καὶ ἐργάζεται πολὺ με δικὴ της εὐθύνη, εἶναι ἀπαραίτητο νὰ δοθῇ μεγάλη σημασία στὸ ἐπίπεδο τῆς μορφώσεώς της (κατ' ἀρχὴν ἀπολυτήριον σχολεῖο μέσης ἐκπαιδεύσεως) στὴν προσωπικὴ της ἐξυπνάδα, στὰ προσωπικά της χαρίσματα, στὸ παιδαγωγικὸ της ταλέντο, στὴν ἀφοσίωσί της στὸ ἐπάγγελμα καὶ στὴ καλὴ της θέλησι γιὰ τὴν πρακτικὴ ἐργασία.

Ἡ ἐκπαίδευσις τῶν ἐπισκεπτριῶν πρέπει νὰ διαρκῇ τοῦλάχιστον 3 χρόνια καὶ θάσι της νὰ εἶναι ἡ γενικὴ νοσηλεία τῶν ἀρρώστων καὶ ἡ περιποιήσις τοῦ γεροῦ καὶ τοῦ ἀρρώστου παιδιοῦ. (Περιοδικὸν «Τὸ Παιδί»)

Νοσταλγία

(ἀπ' τὸ θουνὸ)

Νοστάλγησα τῆς θάλασσας
λίγο νεράκι νὰ γευτῶ.
Νὰ νοιώσω στὸ χεῖλάκι μου
τὴν ποθητὴ του ἀλμύρα...
Με μιὰ φροντίδα ἀρχίνησα
τριγύρῳ νὰ τ' ἀποζητῶ
στὴ θάλασσα τοῦ πράσινου
στοῦ δάσους τὴν πλημμύρα.

✱

Τοῦ κάκου ὅμως κ' ἀνώφελα...
μέρες ποῦ τῶρα τριγυρνῶ,
θρύσι τὴ θρύσι ψάχνοντας,
λαγκάδι τὸ λαγκάδι...
Οὔτε σταγὸνα βρέθηκε
τέτοιο νεράκι στὸ θουνό!
τέλειωσε κ' αὐτὴ ἡ μέρα μου,
μέσ' στὸ βαθὺ σκοτάδι.

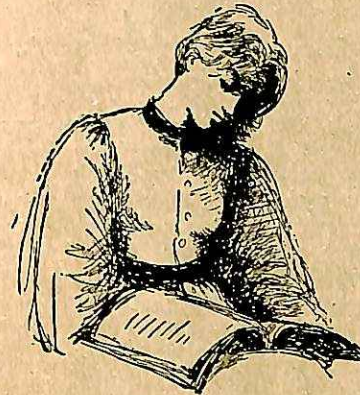
✱

Καὶ κουρασμένη ὡς ἤμουνα,
στὸ κλάμμα ζήτησα νὰ θρῶ
κάποια μικρὴ ἀνακούφιση,
γιαυτὸ πού νοσταλγοῦσα...
Κι' ὅπως τὸ δάκρυ κύλησε
στὸ στόμα μου πικρό... ἀλμυρό...
γεύτικα τὸ θαλασσινὸ
νεράκι πού ποθοῦσα.

Γύθειον

ΚΑΛΛΙΟΠΗ ΛΙΑΚΑΚΟΥ

Ἡ κριτικὴ τοῦ Βιβλίου

νέναν ἀπὸ τοὺς νεώτερους, πού νάδωσε τόσο δική του προσωπικὴ ἔκφραση σ' αὐτὸ τὸ αἰώνιο αἶσθημα.

«Κάθε αὐγὴ, με ψυχὴ καθαρὴ
κι' ἀλαφρώμενη ἀπὸ τὸν ὕπνο,
ξεκρεμῶ τὴ λαμπρὴ σου εἰκόνα,
πού γιὰ δόξα σου στήσαν
ἀθάνατα χέρια,
καὶ βυθίζω στὰ κόκκινα χεῖλη σου
τὴν πύρινη δίψα μου.
Καὶ κρατῶ ψηλὰ πᾶν ἄπ' τὰ μάτια μου,
σὰ νιογέννητο πού σηκώνει ὁ πατέρας
νὰ τὸ καμαρώσει ἡ μητέρα τοῦ
τὸ πολυφιλημένο σου εἶδωλο.
Τότε, στὴν πρωϊνὴ μου τὴν κάμαρη,
σὰν ἀπὸ παράθυρο ἀνοιγμένο σὲ ἀνθό-
κηπο,

πνέει ἀπὸ τὴν ἀμάραντη εἰκόνα σου
μυρουδιὰ ἀποβροχάρικης γῆς
καὶ μουσκεμένης θιολέτας».

Με δὴ τὴν ὁμορφίαν τῶν στίχων αὐτῶν, πού ὑπακούουν βέβαια σὲ κάποιο ρυθμὸ, δὲν μπορῶ νὰ μὴν ἀναλογιστῶ πόσο πιὸ γοητευτικοὶ θάταν ἂν μέσα στὸ τόσο τοὺς αἶσθημα ἐρχότανε καὶ τὸ κροτάλισμα τῆς ρίμας νὰ προσθέσει τὸ θέλγητρό της.

Ἄς εἶναι στολίδι θάρβαρο ἡ ρίμα, ἂς τὴ λέν τυμπανοκρουσίαν κανέναν δὲν μπορεῖ νάρνηθῃ τὴ μυστικὴ μαγανεία της.

Μετὰ τὴ «Λυρικὴ ἀγάπη», ἀκολουθοῦν «Τ' ἀναστάσιμα», πού τὰ διατρέχουν ριπές ἐπικές, τὸ ἴδιο μεγαλόπνοα με τὰ προηγούμενα, πιὸ ρητορικὰ καὶ με φανερὴ ὁμοιότητα πρὸς τὴν μεγαλόλογη καὶ μεγαλόπρεπη ποίησι τοῦ κ. Καζαντζάκη. Ἰσὼς ἡ ὁμοιότητα αὐτὴ νάναί μόνο ἐξωτερικὴ, γιατί οἱ δύο αὐτοὶ ποιητὲς ἀντλοῦν ἀπὸ τὴν ἴδια λαμπρὴ πηγὴ τὸ λεξιλόγιό τους. Ὅμως δὲν μπορεῖ κανεὶς διαβάζοντας τὴ συλλογὴ τοῦ κ. Πρεβελάκη, νὰ μὴ θυμηθεῖ τὸν ποιητὴ τοῦ Νικηφόρου Φωκᾶ καὶ τῆς Ὁδύσσειας. Αὐτὸ δὲν νομίζω πὼς ἔχει καμμιά σημασία καὶ δὲ μειώνει σὲ τίποτα τὴ δυνατὴ ἔλξη τοῦ βιβλίου πού με τίς σπάνιες εἰκόνες του, τὸν ἀφθονο λυρισμὸ καὶ τὴν κάποια πρωτόγονη ζωντάνια τοῦ μένει μοναδικὸ στὸ εἶδος του.

Υπάρχει μιὰ συγκινητικὴ ιδιότητα ἀκόμη, πού χαρακτηρίζει τίς 107 σελίδες τῆς «Γυμνῆς Ποίησης». Εἶναι ἡ ἐλληνικότητά της. Μυρίζει

ΠΑΝΤΕΛΗ ΠΡΕΒΕΛΑΚΗ: «Ἡ γυμνὴ ποίησις», (ποιητικὴ συλλογὴ).

«Ἐκραξα, ἔκραξα, με τ' ἀνοιχτὸ λαρύγγι
γυρισμένο πρὸς τ' ἄστρα:

«Θέ μου, τραγοῦδα μαζί μου».

Ἀλήθεια, σοῦ φαίνεται, ὅτι ἕνας Θεὸς δύνατός, Θεὸς Ἑλλήνας, τραγουδεῖ μαζί με τὸν κ. Πρεβελάκη. Ὅλο τοῦ τὸ βιβλίο «Ἡ γυμνὴ ποίησις», δὲν εἶναι πᾶρὰ ἕνα ὑπεράνθρωπο τέντωμα πρὸς τὰπάνω. Πρὸς τὴν «Ἄνω Ἱερουσαλὴμ» ὑψώνεται τὸ πνεῦμα καὶ τὸ σῶμα τοῦ ποιητῆ τοῦ.

Ἄν γιὰ κάθε βιβλίο πού διαβάσουμε, διὰ λέγαμε μιὰ λέξη, πού νὰ τὸ ἐκφράζει μονολεκτικά, τὴ συλλογὴ τοῦ κ. Πρεβελάκη θὰ τὴν ἐκφράζαμε λαμπρὰ με τὴ λέξη «δύναμη».

Ὁ κάθε λόγος τοῦ σοῦ δίνει τὴν ἐντύπωση ξεχωριστοῦ αὐτόνομου ὀργανισμοῦ. Ἡ κάθε λέξη ἔχει παλμὸ δικό της. Ἀνάμεσα ἀπὸ τὴ μιὰ γραμμὴ στὴν ἄλλη διοχετεύεται μιὰ μυστικὴ οὐσία ζωογόνα καὶ θαυμαστή.

Εἰκόνες, μεταφορές, παραστάσεις, αἰσθήματα, ὅλα ἐκφρασμένα πλαστικά, δυνατὰ καὶ καλόγηρα. Τὸ πρῶτο καὶ θερμότερο μέρος τοῦ βιβλίου «Ἡ λυρικὴ ἀγάπη», εἶναι ἕνας σφριγῶν ὕμνος στὸν ἔρωτα καὶ στὴν ἀγαπημένη γυναίκα. Στὸν ἔρωτα ὅμως, πού σπρώχνει ὅχι σὲ κλάματα καὶ στεναγμούς, μὰ σὲ ἀλαλαγμούς χαρᾶς καὶ σὲ δημιουργίες. Τοῦ ἔρωτα, πού γίνεταί ἀφορμὴ καὶ «συντάζω ἐντός μου τῆς ποίησης τὸ λόγο», ὅπως λέει ὁ ἴδιος ὁ ποιητής.

Ἐχομε πολλοὺς ἐρώτικους ποιητὲς, ἀφοῦ ὁ ἔρωτας εἶναι, καὶ μένει ὁ μαστός, πού θέρπει καὶ τρέφει τὴν ποίηση, ὅμως δὲν ξεύρω κα-

Ἑλλάδα. Ἀστράφτει ἥλιος ἑλληνικός δίχως ὁμίχλες, φῶς παντοῦ ἄφθονο, μῦρωδιὰ ἀπὸ ρετσίνι καὶ ἀπὸ πεῦκο. Εἶτε ὁ τίτλος εἶναι ξενικός, ὅπως «Τὸ μάνηλι τῆς Ἀγίας Βερονίκης», εἶτε εἶναι «Μελενκολία», μίαν Ἑλλάδα χριστιανή, παγανιστική καὶ ὁλόδροση πλημμυρεῖ καὶ καλύπτει μὲ τὶς μυρουδιές καὶ τὰ χρώματά της τὰ πάντα.

Τ. Σ.

ΣΟΦΙΑΣ ΑΝΤΩΝΙΑΔΗ, καθηγήτριας τῆς μετακλασσικῆς ἑλληνικῆς γλώσσας στὸ πανεπιστήμιο τοῦ Λέιντεν, στὴν Ὁλλανδία: «Place de la liturgie dans la Tradition des Lettres Grecques». Τὸ ἐξαιρετικὸ αὐτὸ ἔργο, ἀποτελούμενο ἀπὸ 365 σελίδες, μπορεῖ νὰ καταταχθῇ στὰ σπάνια σοφὰ καὶ ἐπιστημονικὰ συγγράμματα, ποὺ τιμοῦν τὸ γυναικεῖο πνεῦμα.

Χωρισμένη σὲ τρία μεγάλα μέρη, ἡ μελέτη τῆς διδως Σ'. Ἀντωνιάδη, ἀποτελεῖ, καθὼς γράφει, στὴν κριτική του «Ἡ θεία Λειτουργία καὶ ἡ Λαϊκὴ ψυχὴ», ὁ κ. Κωνστ. Θ. Δημαρᾶς, «θέμα τεράστιο, ποὺ ὅμως ἡ συγγραφεὺς δὲν ἐδίωκε νὰ τὸ καταπιεσθῇ σὲ ὅλο τὸ πλάτος του καὶ νὰ τὸ χειρισθῇ μὲ ἀπόλυτη ἐπιτυχία. Καὶ εἶναι περίεργο, ἂν σκεφθῇ κανεὶς τὴ σημασία ποὺ ἔχει τὸ κείμενο τοῦτο μέσα στὴν ἑλληνικὴ παράδοσι γενικά, τὸ πῶς κανεὶς φιλόλογος δὲν εἶχε σκεφθῇ ὡς τώρα νὰ τὸ μελετήσῃ ἀπὸ τὴν ἀποψὶ αὐτῇ... Ἡ συγγραφεὺς ἀντὶ νὰ δέχθῃ τὸ δοσμένο κείμενο, ὅπως εἶναι, τὸ ἀναλύει κί' αὐτὸ μὲ τόση δεξιότητα, ὥστε νὰ φθάσῃ μὲ ἀλάνθαστα αἰσθητήρια καὶ μέχρι διορθώσεώς του.

Ἐξ ἴσου σοφὰ καὶ εὐσυνείδητα ἐξεργασμένα εἶναι τὰ κεφάλαια ποὺ συγκεντρώνουν τὶς παλαιότερες μαρτυρίες ἐπάνω στὴ θεία Λειτουργία» ἔτσι τὸ σύνολο ἀποτελεῖ ἕνα ἄρτιο σύστημα, ἀπὸ τὸ ὁποῖον καὶ μόνο θὰ μπορέσῃ στὸ μέλλον νὰ ξεκινήσῃ κάθε σχετικὴ ἐργασία...»

Ἀπὸ τὰ λίγα αὐτὰ λόγια, τὰ παρμένα ἀπὸ τὴν κριτικὴ τοῦ κ. Δημαρᾶ, μπορεῖ κανεὶς νὰ καταλάβῃ τὴν τεράστια σημασία καὶ ἀξία τοῦ ἔργου τῆς διδως Ἀντωνιάδη. Ἀνάμεσα στὰ τόσα ἐμβριθῆ κεφάλαιά του, ἰδιαίτερη συγκίνηση προκαλοῦν τὰ κεφάλαια γιὰ τὴν ἐπίδρασι τῆς Θείας Λειτουργίας στὴ ζωὴ, στὴ γλώσσα καὶ στὶς φράσεις τοῦ λαοῦ, καθὼς καὶ στὴ λαογραφία, στὴν ποίησι, στὶς παροιμίες καὶ στὶς παραδόσεις, σὲ ὅλα αὐτά, ποὺ εἶναι τόσο σφιχτοδεμένα μὲ τὴ λατρεία, τὴν πίστι, τὴν ἱστορία τοῦ λαοῦ, τὶς μακρόχρονες θρησκευ-

τικὲς συνήθειες, ποὺ ἀναπλάθουν λαϊκὰ ἀριστουργήματα μὲ περισπούδαστο καὶ ἀγέλαστο πνευματικὸ, θρησκευτικὸ καὶ ἐθνικὸ περιεχόμενο.

Πῶς νὰ ἐπιτυχᾶνετε

Θὰ γνωρίζετε, χωρὶς ἄλλο, τὴν ἱστορία τοῦ ναϊδάρου τοῦ Μπουριντάν, ὁ ὁποῖος ἐψόφησεν ἀπὸ δίψα, ἐπειδὴ δὲν ἀποφάσιζε νὰ διαλέξῃ ἀπὸ ποιόν, ἀπὸ τοὺς δυὸ κάδους μὲ νερό, ποὺ θρῖσκόντοσαν μπροστά του, θὰ ἔπινε;

Αὐτὸ ἀποδεικνύει ἴσως, ὅτι εἶχε φαντασία, ἀλλὰ ἰδίως ὅτι τοῦ ἔλειπε τὸ πρακτικὸ μυαλό. Τὸ νὰ ζυγίξῃ κανεὶς τὶς συνέπειες τῶν πράξεών του εἶναι χρησιμότατο... ὑπὸ τὴν προϋπόθεσι, ὅτι δὲν θὰ περιορίζεται εἰς τὸ νὰ ζυγίξῃ, ἀλλὰ θὰ ἐκτελῇ κατόπιν μὲ ἀκρίβεια.

Πλάϊ σ' αὐτοὺς ποὺ διστάζουν «πρίν», θρῖσκουν ἐπίσης αὐτοὺς ποὺ διστάζουν «κατὰ τὴ διάρκεια» καὶ «μετά», μονολεκτικῶς, ποὺ διστάζουν «πάντοτε».

Μὰ, νὰ, τοὺς ἔχετε χίλιες φορές ἀκούσει ν' ἀναστενάζουν μὲ ἕνα περίλυπο ὕφος: «Ἀναρωτιέμαι ἂν... Δὲν εἶχα λάθος ὅταν... Θὰ ἔπρεπε καλύτερα νά...», ἢ ὁποιαδήποτε ἄλλη ἔκφρασι, ἢ ὁποία φανερώναι τὰ ψυχικὰ βασανιστήρια ποὺ δίνει καὶ ἡ παραμικρὴ ἀπόφασι.

Μιά παλιὰ παροιμία λέγει, ὅτι ἡ τύχη εὐνοεῖ τοὺς τολμηροὺς. Ἰδίως ἔπρεπε νὰ λέγῃ ὅτι ἀποφεύγει τοὺς διστακτικούς. Βεβαίως θὰ ἦταν μιά πολὺ μεγάλη ἀπόδειξις αἰσιοδοξίας νὰ φαντασθῶμεν ἕναν ἄνθρωπο, τοῦ ὁποῖου «ὄλες» οἱ ἀποφάσεις θὰ ἦσαν ἐπιτυχεῖς, ἀλλὰ καλύτερα ἀξίζει νὰ διακινδυνεύωμεν νὰ γελαστοῦμε μερικὲς φορές, παρὰ νὰ μὴ κάνωμε τίποτε.

Αὐτοὶ ποὺ, σ' ὅλη τους τὴ ζωὴ ἀφήνουν νὰ διευθύνωνται ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους ἢ τὰ γεγονότα, εἶναι ἀποδεδειγμένον ὅτι δὲν μποροῦν νὰ ἐλπίζουν νὰ ξεφύγουν ἀπὸ τὴν μετριότητα. Σὲ ὅλους τοὺς κλάδους, τὰ κυριώτερα, γιὰ νὰ ἐπιτύχῃ κανεὶς εἶναι, πρῶτα νὰ «τολμᾷ», κατόπιν δὲ νὰ «ἐπιμένῃ».

Ἀλήθειες

*** Ὁ ἄνθρωπος ἔχει δυὸ αὐτιά καὶ ἕνα στόμα γιὰ νὰ ἀκούῃ πολλὰ καὶ νὰ λέγῃ λίγα.

*** Ἐπίσης ὁ Θεὸς ἔδωκε στὸν ἄνθρωπο δυὸ μάτια καὶ ἕνα στόμα γιὰ νὰ βλέπῃ πολλά, ἀλλὰ νὰ μὴ λέγῃ πολλά.

*** Ἡ μόδα εἶναι φόρος ποὺ ἐπιβάλλει ἡ βιομηχανία στὴν ματαιότητα τῶν πλουσίων.

*** Ὅταν περνᾷς ἀπὸ τὴν χώραν τῶν μονοφθάλμων κλεῖσε τὸ ἕνα σου μάτι.

*** Ὅποιος ξεύρει νὰ κάμῃ ἕνα πρᾶγμα ξεύρει νὰ κάμῃ καὶ ἑκατόν.

Δύο γυναικεῖες Φυσιογνωμίαι

Μὴν τὶς ἀναζητήσετε στὸ Πάνθεον τῶν γυναικῶν, ποὺ ἐδόξασαν τὸ φύλο μας μὲ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλο τρόπο. Δὲν θὰ τὶς θρῖτε. Καὶ μὴ ψάξετε γι' αὐτὲς μέσα σ' ἀνώνυμο καὶ ἄπειρο πλῆθος τῶν γυναικῶν μαρτύρων καὶ γυναικῶν ἀγίων τῆς καθημερινῆς βιοπάλης καὶ τῆς ζωῆς. Δὲν συγκαταλέγονται οὔτε σ' αὐτό. Ἡ τύχη μοῦ τὶς ἔρριξε στὸ δρόμο μου—πάνε δυὸ χρόνια τώρα— καὶ ἕνα συνηθισμένο περιστατικὸ στὴ ζωὴ κάθε νοικοκυρᾶς μ' ἔκανε νὰ τὶς γνωρίσω. Νομίζω πῶς ἀξίζει νὰ τὶς γνωρίσετε καὶ σεῖς.

Ἐνα ὁλόκληρο δεκαήμερο εἶχα μείνει χωρὶς ὑπηρετρία, τὴν ἀπαραίτητη καὶ πολυτίμη αὐτὴ δυστυχία κάθε σπιτιοῦ. Μιά φίλη μου προσεφέρθη νὰ μοῦ στείλῃ ἕνα κορίτσι, ἑξαδέλφη τῆς δικῆς τῆς ὑπηρετριάς, μόλις ἀφίχθειας ἀπ' τὸ νησί' ἢ φίλη μου δὲν ἐγγυώτανε γιὰ τίποτε, τὰ κορίτσια πρώτη φορά εἶχαν ἔλθει γιὰ σπίτι, δὲν ἤξεραν ἀπὸ δουλειές, φαινώντουσαν ὅμως τίμιες καὶ πρόθυμες κοπέλλες.

Πρόθυμες καὶ τίμιες!... Ἀξίζε νὰ δοκιμάσω. Καὶ τὴν ἄλλη μέρα δεχώμουναι τὴ Μαρία. Ἦτανε μιά ὁμορφὴ, γεμάτη ὑγεία, ξανθὴ νησιωτοπούλα, μὲ περήφανη κορμοστασιά κί' ἕνα ὁλόχρυσο στεφάνι χονδρὲς πλεξίδες στὸ κεφάλι. Μοῦ ἄρεσε ἀπ' τὴν πρώτη στιγμή τὸ σεμνὸ ὕψος τῆς, ἡ φτηνὴ ὁλοκάθαρη φορεσιά τῆς, οἱ χοντρὲς κάλτσες τῆς καὶ οἱ νησιώτικες παντοφλές τῆς.

Ἡ πρώτη ἀγαθὴ μου ἐντύπωσις γρήγορα μετετράπη σὲ ἀπορία, ποὺ ἔδωσε τὴ θέσι τῆς στὴν κατάπληξι, σὰν μίλησε ἡ Μαρία. Ἀπὸ δικὴ τῆς πρωτοβουλία μ' ἐπληροφόρησε πῶς δὲν ἤξερε διόλου τὶς δουλειές ἑνὸς ἀθηναϊκοῦ σπιτιοῦ, μὰ πῶς εἶχε τὴν ἐλπίδα καὶ τὴν ἀπόφασινὰ τὶς μάθῃ δὲν ἤθελε μισθό! ὡς ποὺ ν' ἀποκτήσῃ κάποια πείρα καὶ ἦτανε ὑποχρεωμένη νὰ μὲ προειδοποιήσῃ πῶς ὁπωσδήποτε δὲν θὰ ἔμενε μονίμως στὴν ὑπηρεσία μου.

Ἐκθαμβη ἀπὸ τὴν τόση ἀνιδιοτέλεια καὶ εἰλικρίνεια, αἰσθάνθηκα ζωερὴ περιέργεια νὰ γνωρίσω ἀπὸ κοντὰ τὸ φαινόμενο αὐτὸ καὶ μὲ πολλὰς ἐπιφυλάξεις γιὰ τὴν ἀποδοτικότητα τῆς παράξενης αὐτῆς ὑπηρετίας—τὴν κράτησα μάλλον γιὰ νὰ τὴν μελετήσω ὡς τυπο.

Τί νὰ σᾶς πῶ, κυρίες μου; Σὲ μιά ἐβδομά-

δα, ἡ Μαρία ἦταν ἡ τελειότερη ὑπηρετρία ποὺ ἔβλεπα; ἦταν τὸ ἀπόλυτο τῆς τελειότητος, ποὺ δὲν σηκώνει οὔτε σύγκρισι, οὔτε χαρακτηρισμὸ Σὰν ἦρθε, δὲν ἤξερε τίποτε, ὅπως μοῦ εἶχε ὁμολογήσει. Ἐφτανε νὰ τῆς ὑποδείξῃς ὅ,τι δὴποτε, γιὰ νὰ τὸ κάμῃ στὴν ἐντέλεια. Ἀπόλυτα πειθαρχημένη, ἔδειχνε σ' ὅλους σεβασμὸ γεμάτο ἀξιοπρέπεια, χωρὶς δουλικότητα, μὰ ἐνσυνείδητο καὶ πηγαῖο, ἦταν ἀθέατη, ἀνύπαρκτη καὶ ὅμως πανταχοῦ παρούσα, ἀθόρυβη σὰν σκιά καὶ ἄξια σὰν δέκα. Ὅσο καιρὸ ἔμεινε στὸ σπίτι μας, δὲν βγήκε οὔτε στὸ παράθυρο, κί' ὁ μόνος ἄνθρωπος μὲ τὸν ὁποῖον μίλησε λίγες φορές, ἦτανε ἡ Φιλίτσα, ἡ ἑξαδέλφη τῆς καὶ ὑπηρετρία τοῦ φιλικοῦ μου σπιτιοῦ. Τὶς ὥρες τῆς σχολῆς τῆς, (ὡς τὰ τώρα δὲν ξεδιαλύνουμε τὸ μυστήριον, πῶς μὲ τὴν κοπέλλα αὐτὴ δὲν εἶχαμε διόλου δουλειές), κεντοῦσε σιωπηλὰ ἐξαίσια ἐργόχειρα τοῦ τόπου τῆς, ποὺ λὲς κί' ἔβγαιναν ἀπὸ δάκτυλα μαγεμένα. Ἦταν—δὲν θρῖσκω λέξεις νὰ ἀποδώσω τὴν πραγματικότητα—ἕνας ἀπροσδόκητος, ἀπίθανος καὶ φανταστικὸς θησαυρός.

Σὲ λίγο ἡ πειθαρχημένη ὀντότης τῆς ὑπηρετίας μας μᾶς εἶχε ἀπόλυτα ἐπιβληθῇ, καί, σὰν θέλαμε μεταξὺ μας νὰ φέρωμε παράδειγμα ἐργατικότητος, τιμιότητος, εὐφυΐας καὶ κάθε προτερήματος, ὅλοι ἀσυναίσθητα λέγαμε: «Σὰν τὴ Μαρία».

Μετὰ τρεῖς μῆνες μοῦ ἀνεκοίνωσε πῶς σύμφωνα μὲ τὴν ἀρχικὴ τῆς προειδοποίησι, ἦταν ὑποχρεωμένη νὰ μᾶς ἀφήσῃ σὲ λίγο. Λυπότανε γι' αὐτό, ἀλλὰ ἔπρεπε νὰ φύγῃ μὲ τὴν Φιλίτσα, τὴν ἑξαδέλφη τῆς, γιὰ τὸ νησί. Μὲ ἀληθινὴ συγκίνησι μᾶς παρακάλεσε νὰ δεχθοῦμε ὡς ἀνάμνησι τῆς διαβάσεώς της μερικὰ κεντήματα, καὶ μὲ πραγματικὴ λύπη, ποὺ τὴν χάναμε, τῆς εὐχηθήκαμε καλὸ ταξίδι. Ἐφυγε, καὶ φυσικὰ ὡς σήμερα δὲν ξαναθρῖκα ἄλλη Μαρία.

Δὲν θὰ ξίξε θέβαια τὸν κόπο νὰ σᾶς ἱστορήσω πῶς κάποτε μοῦ ἔτυχε μιά τέλεια ὑπηρετρία, ποὺ εἶχε μιά ἑξαδέλφη ἐξ ἴσου καταπληκτικὴ, ὅπως μ' ἔβεβαίωνε ἡ φίλη μου κυρία, ἂν πρίν φύγουν ἡ Μαρία καὶ ἡ Φιλίτσα, δὲν μᾶς διηγώντουσαν τὴν μικρὴ ἱστορία τῶν, μιά ἱστορία ἑξακριβωμένη καὶ ἀληθινή.

Ἡ Μαρία καὶ ἡ Φιλίτσα ἦταν πλούσιες, πολὺ

πιό πλούσιες από μένα. Είχαν ἀμπέλια, χωράφια, ζωντανά, ὑποστατικά, σπίτια, ὑπνέτριες καὶ ἀνθρώπους. Ἐπὶ πλέον εἶχαν καὶ τὴν ὡμορφιά, τὴν ζωντανή, ἀπλή, γερή καὶ τέλεια ὡμορφιά τῆς ὑπαίθρου. Μὰ πάνω ἀπ' αὐτά, εἶχαν ἀξιοπρέπεια, ὑπερφάνεια, χαρακτήρα καὶ καρδιά.

Ἔτυχε κάποιοι νέος ἄρχοντας τοῦ τόπου νὰ δῇ καὶ νὰ ἀγαπήσῃ τὴ Φιλίτσα. Καλύτερη, ὡμορφότερη, καὶ ἴσως πλουσιώτερη γυναῖκα δὲν μποροῦσε νὰ βρῇ. Ἦταν ἡ γνώμη ὅλου τοῦ χωριοῦ, μὰ δὲν ἦταν καὶ τῆς Φιλίτσας. Ἡ Φιλίτσα πίστευε πῶς ἦταν χωρική, ἐνῶ αὐτὸς ἦταν «κύριος». Ἰσως ἀργότερα μετάνιωνε ὁ ἴδιος γιὰ τὴν ἐκλογὴν του, καὶ οἴγουρα κάποια κακόγλωσσα θὰ ὑποστήριζε πῶς ἡ Φιλίτσα ξεμυάλισε σκόπιμα τὸ ἀρχοντόπουλο, ἐπειδὴ εἶχε φιλοδοξήσει νὰ γίνῃ «κυρία». Ὁ νέος ὅμως ἦταν καλὸς καὶ τίμιος καὶ ἡ Φιλίτσα δίσταζε νὰ πῇ τὸ ὄχι. Εἶχε μὴ φίλη μὲ σίγουρη κρίσι κατὰ γενική ἀναγνώρισι, τὴν ξαδέλφη τῆς Μαρίας. Τῆς ζήτησε συμβουλὴ. Καὶ οἱ ἀπλές, ὠραῖες ψυχές τῶν δυὸ κοριτσιῶν, εἰσηγουμένης τῆς Μαρίας μας, ἀποφάσισαν: Ἡ Φιλίτσα δὲν εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ ἀρνηθῇ τὸν ἔρωτα, ἀπλῶς καὶ μόνο γιατί αὐτὸς ποὺ τῆς τὸν προσέφερε φοροῦσε κολλάρο. Ἐπρεπε ὅμως νὰ κατοχυρῶσιν τὴν ἀξιοπρέπειάν της καὶ νὰ ἀποδείξῃ πῶς δὲν παντρευότανε οὔτε ἀπὸ ὑπολογισμό, οὔτε ἀπὸ ματαιοδοξία. Θὰ ἔφευγε. Θάβινε τὸ σπῖτι της, τὴν λουλουδιμένη αὐλή της, τοὺς δικούς της, τὴν ἀνεσι καὶ τὴν χαρούμενη ἐλευθερία δουλείας. Καὶ θάρχωνε δοῦλα — γιατί ὄχι;—στὴν Ἀθήναι νὰ μάθῃ τρόπους, νὰ δῇ τί εἶναι μὴ «κυρία», καὶ ἂν μπορῇ νὰ γίνῃ κι' αὐτή. Ἄν ἔκρινε πῶς μποροῦσε νὰ τὰ καταφέρῃ, κι' ἂν ὁ ἐρωτευμένος «κύριος» ἐννοιωθε τὴν αὐτοθυσίαν καὶ τὸν ἡρωισμό αὐτῆς τῆς ἀποφάσεως, δὲν εἶχε παρὰ νάρθη νὰ τὴν πάρῃ, μὲ τὴν εὐχὴ τῶν γονιῶν του φυσικά.

Καὶ ἡ Φιλίτσα, συνωδευμένη ἀπ' τὴ Μαρία μας, ποὺ δὲν θ' ἄβινε ποτὲ σὲ ἄγνωστο τόπον τὴν ἀγαπημένη φίλη, χωρὶς τὸ στήριγμα τῆς ἀγάπης της, ἦρθε στὴν Ἀθήναι ὑπνέτρια κι' αὐτὴ στὴν γνώριμὴ μου, καί, σὰν τέλειωσε ἡ σκληρὴ μαθητεία της, ἔφυγε μὲ τὸ θάπορι τῆς γραμμῆς, σὲ θέσι λαυρῆς, ὅπως τῆς ἐπέτρεπαν τὰ οἰκονομικά της, μὲ τὴν Μαρία πάντα μαζί καὶ τὴν μέλλουσα πεθερά της, ποὺ ἦρθε νὰ τὴν πάρῃ.

Ὅπως εἶχα τὴν περιέργειαν νὰ μάθω, ἡ Φιλίτσα πῆρε τὸν καλὸ της. Καί, ὄρες-ὄρες, μ'

ἀρέσει νὰ φαντάζωμαι, πλαῖ στὴν χαμηλόβλεπη νύφη, τὴν περήφανη Μαρία μας, γαλήνια, ἱκανοποιημένη, ποὺ ἐξεπλήρωσε, ὅπως νόμιζε καλύτερα, τὸ φιλικὸ της καθήκον. Ὅτι ἀπὸ φιλία μονάχα, καμμιά ἴσως ἄλλη κοπέλλα, δὲν θ' ἀποφάσιζε νὰ γίνῃ ὑπνέτρια, αὐτὸ βέβαια ἦταν μὴ σκέψι, ποὺ δὲν μποροῦσε νὰ χωρέσῃ στὴν ἀπλή, γεμάτη, ἄδολη ἀγάπη καρδιά τῆς Μαρίας.

Καὶ δὲν ξέρω ποιά ἀπ' τὶς δυὸ αὐτὲς μικρές καὶ ἄγνωστες Ἑλληνίδες πρέπει νὰ θαυμάσῃ κανεὶς περισσότερο: τὴν Φιλίτσα, ποὺ, χωρὶς νὰ τὸ θέλῃ ἐννοιωθε τόσο καλὰ τὸν ἔρωτα, ὥστε νὰ μὴ τὸν δέχεται, παρὰ στὴν πιὸ ἀπόλυτη ἐκφρασί του, περήφανα καὶ ταπεινὰ συγχρόνως, ἢ τὴν Μαρία, ποὺ, χωρὶς τὸν παραμικρὸ δισταγμὸ, ἐθυσίαζε τὴν ἀνεσι καὶ τὴν ἀνεξαρτησία της γιὰ μὴ ξένη εὐτυχία, μονάχα ἀπὸ φιλία.

Δὲν θάπρεπε ἴσως νὰ γράψω τὴν ἀληθινὴ αὐτῇ ἰσορία, γιὰ νὰ μὴν προσκρούσω στὴν ἀνυπόκριτη μετριοφροσύνη τῆς φίλης μου Μαρίας, ἄλλοτε ποτε ὑπνέτριας μου, καὶ τῆς εὐμορφῆς ξαδέλφης της. Μὰ θέλω νὰ πιστεύω, πῶς δὲν θὰ μὲ διαβάσουν καὶ πῶς, πάντως θὰ μοῦ συγχωρήσουν ὕστερα ἀπὸ τόσον καιρὸ τὴν ἀκριτομυθία μου, μὴ ποὺ δείχνει πῶς τὶς θυμᾶμαι πάντα, ἐνῶ, ἴσως, ἐκεῖνες μ' ἐξέχασαν καὶ δικαίως: Ἦμους μὴ μὴ οἰοαδῇποτε κυρία ἐγώ, ἐνῶ αὐτὲς ἦταν, κι' ἐλπίζω νᾶναι πάντα, δυὸ ξεχωριστές, ἀληθινὰ ἑλληνικές, γυναικετές φυσιογνώμιες.

Μ. Μ. Θ.

— Οἷονδῇποτε καὶ ἂν εἶναι τὸ ἀποτέλεσμα ἑνὸς πολέμου, οἱ ἡττημένοι καὶ οἱ νικηταὶ δὲν θὰ ἔχουν πλέον νὰ διαμοιρασθοῦν εἰμὴ ἐρείπια καὶ πτώματα.

Στὶς 8 Ἰανουαρίου ἐκηδεύθη ἡ Ρωξάνη Μάρκου Καρατζᾶ, τὸ γένος Σούτσου καὶ ἐγγονὴ τοῦ Μιχαήλ Βόδα, γεννηθεῖσα τὸ 1852. Ἄν καὶ ἔζησε τὰ περισσότερα ἔτη τῆς νεότητός της εἰς τὸ ἐξωτερικόν, ὑπῆρξε πραγματικὴ Ἑλληνίς. Ἐμεινε χήρα τὸ 1885 καὶ ἐκτότε τὴν ζωὴν της ἀφιέρωσεν ὑπὲρ τῶν πασχόντων καὶ εἰργάζετο ἀθορύβως εἰς πλείους Φιλανθρωπικὰς Ὀργανώσεις, ὡς καὶ εἰς τὸ Ἀσυλὸν Ἀγίας Αἰκατερίνης, τοῦ ὁποῦ ὑπῆρξε πρόεδρος ἐπὶ σειράν ἐτῶν.

Ἀπὸ τὰ Θέατρά μας

Βασιλικὸ Θέατρο: Γεράρδου Χάουπμαν. «Δωροθέα Ἀγγερμαν».

Θέατρο Κοτοπούλη: Γ. Παῖζη. «Ρωμάντζο 1940».

Ὁ Γεράρδος Χάουπμαν, τοῦ ὁποῦ το ἔργο «Δωροθέα Ἀγγερμαν» ἀνέβασε τελευταῖα ἡ Κρατικὴ μας Σκηνή, θεωρεῖται ὁ μεγαλύτερος δραματογράφος τῆς σημερινῆς Γερμανίας.

Ἄν τὴν κορυφὴν τοῦ γαλλικοῦ νατουραλισμοῦ κατέχῃ τὸ μυθιστόρημα διὰ τοῦ Ζολᾶ, τὸ ὑψηλότερο σημεῖον τοῦ γερμανικοῦ νατουραλισμοῦ κατέχει τὸ θέατρο διὰ τοῦ Χάουπμαν. Ὁ γερμανικὸς λαὸς μὲ τὴν ἐμφυτὴ λεπτομερειακὴ κι' ἀκριβὴς λογὴ διάθεσίν του ἀνέδειξε ἀπ' τὴν ἐποχὴν τοῦ μεσαιῶνα καλλιτέχνες μὲ νατουραλιστικὰς τάσεις, τὶς ὁποῖες ἐπανευρίσκουμε κι' ἀργότερα σὲ πολλοὺς δραματογράφους, ἰδιαίτερα στοὺς μιμητὰς τοῦ Σαίξπηρ. Ἡ συνειδητὴ ὅμως νατουραλιστικὴ ἐπανάστασις ἐξέσπασε μέσ' στοὺς θεατρικοὺς ὀρίζοντες τῆς Γερμανίας στὶς τελευταῖες δεκαετηρίδες τοῦ περασμένου αἰῶνα, σὰν ἀντίδρασις στὸ πνευματικὸ ξεπεσμό τοῦ θεάτρου. Τὸ ἐπαναστατικὸ αὐτὸ κίνημα θρῆκε στὸν Ἄρνο Χόλτς τὸν θεωρητικὸν των, σὲ μερικοὺς ἀκόμα καὶ ἰδιαίτερα σὲ μὴ δμάδα νέων, μὲ ἀρχηγὸ τὸν εἰκοσάχρονο τότε Θ. Βόλφ, τοὺς θαρραλέους μαχητὰς, ποὺ ἱδρυσαν τὴν «Ἐλεύθερη Σκηνή», διακηρύσσοντας: «Μὲ ἐμβλημα μὴ τὴ λέξι «ἀλήθεια», δημιουργοῦμε τὸ θέατρο τῆς σύγχρονης ζωῆς, τὸ θεμελιωμένο πάνω στὶς φυσικοκρατικὰς περιοχές, σ' αὐτὰς ποὺ βλαστᾷ ἡ σύγχρονη τέχνη, ὑπακούοντας σὲ βαθεῖες καὶ ἀναγκαῖες τάσεις τῆς ἐποχῆς μας». Οἱ τάσεις αὐτὲς θρῆκαν στὸν Χάουπμαν τὴν ὕψιστη ἐκφρασὴν τους, καὶ τὸ γερμανικὸ θέατρο τὸν δραματογράφον, ποὺ ὁ ἐλευθέρωσε ἀπ' τὶς τότε ξενικὰς ἐπιρροάς.

Ὁ Ἀλφρέδος Κέρρ στὶς κριτικὰς μελέτες του γιὰ τὸν Χάουπμαν, προτάσσει μὴ φράσιν ψαμμένη ἀπὸ ἀρχαῖον Ἰνδικὸν δῶμα: «Εἶθε ὅλες οἱ ζωντανὲς ὑπάρξεις νὰ ἐλευθερωθοῦν ἀπ' τὸν πόνο». Εἶναι ὁ ἴδιος πόθος, ποὺ ἐκφράζεται ἄμεσα μέσ' στὰ θλιμμένα δράματα τοῦ Χάουπμαν, τὰ ἐμποτισμένα ἀπ' τὸν πεσσιμιστικὸν φιλοσοφικὸν στοχασμὸν τοῦ Σοπενχάουερ. Οἱ ἡρώες του εἶναι οἱ νικημένοι τῆς ζωῆς, οἱ ἀπόκληροι τῆς μοίρας, οἱ πληγωμένοι νοσταλγοί, ποὺ ὅλοι σχεδὸν ζητᾷν μέσ' στὴν αὐτοκτονίαν τὴν ἀπολύτρωσιν ἀπ' τὸ γήινο πόνον.

Τὸ ἔργο τοῦ «Δωροθέα Ἀγγερμαν», ἀπὸ τὰ λιγώτερον καλὰ του, γραμμένο στὰ 1925, εἶναι τὸ δῶμα τῆς ἀθῶας ἀμαρτωλῆς. Ὁπαδὸς τοῦ τολσοϊκοῦ «οὐ κρίνης» πάνω ἀπὸ κρίσεις καὶ ἐπικρίσεις, ζητᾷ τὴν θαθεῖαν κατανόησιν τῆς ἀνθρώπινης φύσης. Δὲν κρίνει, μὰ θέλει νὰ φωτίσῃ ὡς τὰ ἔγκατα τῆς ψυχῆς τῆς τὴν ἀμαρτωλῆ Δωροθέα Ἀγγερμαν, τὴ σεμνὴ κόρη τοῦ πάστορα, ποὺ παραδόθηκε ἀσυλλόγιστα στὸ χυδαῖον μάγειρον τοῦ σπιτιοῦ. Ἀποδιωγμένη ἀπ' τὸν πατέρα της, τὸν ἱερέα, μὲ τὴν ἀντιχριστιανικὴν ψυχὴ καὶ τὴν ἀθαγὴ σκέψιν, κατρακυλᾷ ὡς τὸ βόρβορον, φθάνει ἴσως ὡς τὸ φόνον, καὶ ζητᾷ τὴν ἠθικὴν τῆς δικαίωσιν στὸν ἐκούσιον θάνατον.

Ἡ σκηνοθεσία, ὀφειλομένη στὸν κ. Μουζενίδη, στάθηκε περισσότερο ἐπιτυχημένη ἀπὸ ἄλλες ἐργασίες του, καὶ μαζί μὲ τὴν σκηνικὴν του δημιουργίαν στὰ «Δημιουργηθέντα συμφέροντα», προδίδει μὴ σταθερὴ ἐξέλιξιν, ποὺ ἀξίζει νὰ χαιρετισθῇ μὲ ἰδιαίτερη ἱκανοποίησιν. Μὲ ὅση μπορεῖ ν' ἀπαιτήσῃ κανεὶς ἀπὸ τοὺς ἡθοποιούς τοῦ Βασιλικοῦ θεάτρου ὁμοιογένειαν καὶ συνολικὴν κατανόησιν τοῦ ἔργου, δημιουργοῦσιν τὴν κατάλληλὴν ἀτμόσφαιραν καὶ ἔδωκε ἕνα σύνολον πειθαρχημένο καὶ ὅσο τὸ δυνατό πιστὸ στὸ νόημα τοῦ συγγραφέα.

Ἡ ἐρμηνεία τῶν κυρίων ρόλων ἀνατέθηκε στὸν κ. Βεάκη, ποὺ ἔπαιξε τὸν πάστορα Ἀγγερμαν καὶ στὴν δνίδα Ἑλένη Παπαδάκη, στὸν ρόλον τῆς κόρης τοῦ Δωροθέας.

Ὁ κ. Βεάκης μὲ τὴν πλαστικότητα τῆς ὑποκρίσεώς του, τὴ θερμὴ φωνήν του, τὰ πλούσια σκηνικά του μέσα, καὶ πρὸ παντὸς μὲ τὴν μεγάλην θεατρικὴν του ἀνεσι, ζωντάνεψε ἕνα Ἀγγερμαν, ποὺ δὲν θὰ εἶχε τίποτα νὰ ζηλέψῃ καὶ ἀπὸ τοὺς καλύτερους Εὐρωπαίους ἐκτελεστὰς του.

Ἡ δνὶς Παπαδάκη κατέβαλε μεγάλην προσπάθειαν νὰ λυτρωθῇ ἀπὸ τὰ δεσμὰ τῆς μονότονης θεατρικῆς τῆς προσωποποιήσεως, ποὺ ὡς τόσο σὲ ὀρισμένους ρόλους προσαρμοζόμενος ἀπόλυτα στὴν φυσικὴ καὶ θεατρικὴ τῆς ἰδιοσυγκρασίαν, μᾶς ἔχει χαρίσει σημαντικὰς δημιουργίας. Εἶχε βέβαια νὰ ὑπερπηδῇ μεγάλες τεχνικὰς δυσχερείας γιὰ τὴν ἐρμηνείαν ἑνὸς τόσο πολυσύνθετου ρόλου, καὶ φαινόταν ἄλλως τε

καθαρά ή πνευματική κατανόηση του ρόλου και ή σωστή αντίληψη στον τρόπο της γενικής έρμηνείας. Τής έλειπαν όμως οί συνθετικές έ- κείνες δυνάμεις στην υπόκρισή της, που θά ολοκληρώναν τὸ ρόλο καί θά τοῦδιναν τὴν ἀ- πόλυτη πλαστικότητα καί τὴν ἀληθινὴ ζωντά- νεια. Τὰ σκηνικά της ἐφόδια, πολλὰ καί ποικί- λα, μὲ τὴν εὐχάριστη κομψή της ἐμφάνιση καί τὴν εὐρεία της καλλιτεχνικὴ μόρφωση, θρί- σκουν πλατεῖα ἀνάπτυξη σὲ ρόλους πρὸ πάντων γυναικῶν «precieuses», σὲ καρατερίστες καί δια- νοητικούς, Πιραντελικούς. Σὲ ρόλους τέλος χωρὶς ξεσπάσματα καί ψηλές νότες, πού ἀπο- καλύπτουν—παρὰ τὸν τεχνικὸ χειρισμὸ τῶν φωνητικῶν της μέσων—ἕνα αἰσθητὸ ἔρρινο τόνο σὲ σκηνές δραματικῆς δυνάμεως.

Στὸ σημεῖο αὐτὸ τὴν ἴδια παρατήρηση ση- μειώνουμε στὴ φωνητικὴ ἀπόδοση τοῦ ρόλου τοῦ κ. Παράσκευα στίς δυνατές του σκηνές. πού ὡς τόσο σὲ ἐμφάνιση καί γενικὸ παίξιμο δημιουργοῦσε ἀναγλυφικά καί μὲ θαυμαστὴ λε- πτότητα τὸ δύσκολο τεχνικὸ ρόλο τοῦ δόκτο- ρος Χέομπερτ. Ἐνα ἀξιόλογο σημεῖο τῆς πα- ραστάσεως ἦταν καί τὸ σωστὸ δημιουργικὸ παίξιμο τῶν κ. κ. Δενδραμῆ καί Δεστούνη. Ἐ- πίσης οἱ κυρίες Ζαφειρίου καί Νικηφοράκη, καθὼς καί οἱ νέες καλλιτέχνιδες δνίς Ἑλσα Βεργῆ. ἤδη Κ. Παπᾶ καί ὁ κ. Μ. Καλογιάν- νης πλαισίωσαν ἱκανοποιητικὰ τὴν ἐρμηνείαν τῶν πρωταγωνιστῶν.

Ἡ μετάφραση τοῦ κ. Καρθαίου στρωτὴ θεα- τοικῇ. Τὰ σκηνικά τοῦ κ. Κλώνη βοηθητικά νὰ τὴν ἀτμόσφαιρα τοῦ ἔργου καί ἐπιμελημέ- να τὰ κοστούμια τοῦ κ. Γεράκη.

✱

Ὁ Γκαίτε εἶπε κάποτε θαροῶ. τοῦ Ἑκκερ- μαν: «Κί' ἂν προκόβῃ στὸ σύνολό του ὁ κό- σμος, οἱ νέοι εἶναι ἐν τούτοις ἀναγκασμένοι νὰ ἐκκινῶν, πάντα ἀπ' τὴν ἀρχὴ καί νὰ ξανα- ζοῦν ὡς ἄποια στοὺς σταθμοὺς τοῦ πνευμάτου πολιτισμοῦ» τὸ ἴδιο ἐφαρμόζεται καί στὴν τέ- χνη, καί στὸ θέατρο, τὸ σημαντικώτατο αὐτὸν σταθμὸ πολιτισμοῦ μιᾶς χώρας.

Γι' αὐτὸ οἱ νέοι θάπρεπε νὰ μὴν ὑποτιμοῦν τίς προσπάθειες, πού ἀπαιτεῖ μιὰ τέτοια τέχνη καί νὰ μὴ καταπνέωνται μὲ τόση εὐκολία καί ἐλαφρὴ συνείδηση στὸ δυσκολώτερο μάλιστα λογοτεχνικὸ εἶδος, τὸ δραματικόν.

Οἱ σκέψεις αὐτὲς μᾶς ἔρχονται ἄθελα μὲ τὴν εὐκαιρίαν τοῦ νέου ἑλληνικοῦ ἔργου, πού ἀνέβασε ὁ δεῦτερος θίασος τῆς κ. Κοτοπούλη, στὸ θέατρο Ἀλίκης. «Ρωμάντζο τοῦ 1940» εἶ- ναι ὁ τίτλος, καί συγγραφεὺς ὁ νέος κ. Γ. Πατῆς.

Καί ἡ προσπάθεια θέβαια τοῦ ἡμικρατικοῦ

θιάσου Κοτοπούλη εἶναι ἀπὸ κάθε ἀποψη ἐ- παίνετὴ γιὰ τὴ δημιουργία ἐνὸς ἐνδιαφέροντος γύρω ἀπὸ τὰ ἑλληνικὰ ἔργα, γιὰ τὰ ὁποῖα ἄλ- λως τε κάθε θεατρικὴ περίοδος γίνεται τόσο συμπαθὴς λόγος. Θά ἔπρεπε ὅμως, νομίζουμε, ἡ ἐκλογὴ νὰ γίνεται πρὸ θαυστοχάστα καί νὰ μὴ ἀποδίδεται προσοχὴ στίς τεχνικὲς μόνον ἄρε- τές, πού μπορεῖ σὲ κάποιο βαθμὸ τὰ ἔργα αὐτὰ νὰ παρουσιάζουν, καί γιὰ κριτήριον τῆς ἐπιτυ- χίας τους νὰ μὴ ὑπολογίζεται μονάχα μιὰ κα- λὴ σειρὰ παραστάσεων. Θά μπορούσε κανεὶς νὰ ζητήσῃ καί κάποια στοιχειώδη πνευματικό- τητα πού ἀπαιτεῖ ἡ γνήσια θεατρικὴ τέχνη, ἡ τοῦλάχιστον ἕνα νεανικὸ ἱκαρικὸ ξεπέταγμα. ἔστω καί γκρέμισμα... ἀπὸ ψηλὰ ὁμῶς.

Ἀτυχῶς μὴτε σκιὰ τέτοιων στοιχείων δὲν διαφαίνεται στὸ ἔργο τοῦ νέου συγγραφέα. Καί ἀντὶ τοῦλάχιστον νὰ φροντίσῃ εἰλικρινὰ καί χωρὶς ἀξιώσεις, ὅπως ὁ συνάδελφός του κ. Καγιᾶς «νὰ διασκεδάσῃ τὴν ἀνία του ὁ θεατῆς ἐπὶ δύο ὄρες», ὁ κ. Γ. Πατῆς ἀρνεῖται νὰ παραδεχθῇ κάτι ἀνάλογο, ὡς τὸ μοναδικὸ κίνητρο στὴ θεατρικὴ του ἀπασχόληση, καί ἐ- πιδίδεται σὲ ἀνάπτυξη ὑψηλῆς ἀμπελοφιλοσο- φίας περὶ γάμου καί εὐτυχίας.

Ἡ θέση τοῦ ἔργου τοῦ κ. Πατῆς εἶναι, ὅτι οἱ ἄνθρωποι δὲν μποροῦν νὰ ζοῦν ὅ,τι ὥρα θέ- λουν τὴν εὐτυχία. Καί γύρω ἀπὸ τὸ πρωτό- τυπο αὐτὸ εὗρημα πλέκει μιὰν ὑπόθεση «ἐξε- λισσομένην εἰς ἐξαιρετικὰ πολιτισμένο περι-βάλλον» καί θέτει τὸ ἐρώτημα, ἂν «ὑπάρχῃ ρωμαντισμὸς στὰ 1940. Καί γιὰ νὰ μὴ θάζῃ τίς κυρίες τοῦ καλοῦ κόσμου σὲ δύσκολη θέση» ὁ συγγραφέας ἀπαντᾷ μόνος του μὲ τρεῖς ὁ- λόκληρες πράξεις, στίς ὁποῖες τὸ μόνο προτέ- ρημα, πού μπορεῖ νὰ βρῇ κανένας, μὲ πολλὴ καλὴ θέληση, εἶναι μιὰ κάποια ζωηρότητα στὸ διάλογο καί τοῦτο σὲ ὀρισμένους σκηνές. Ἀπὸ τὸ σημεῖο ὅμως τοῦτο καί πέρα οὐδεμία θεα- τρικὴ ἀρετὴ στολίζει τὸ καινούργιο τοῦτο ἔρ- γο. Γιὰ τὴν ἐρμηνεία τῶν ἡθοποιῶν θάταν ἄ- δικο γι' αὐτοὺς νὰ γίνῃ λόγος, γιατί τὸ ἔργο δὲν τοὺς προσέφερε καμμιά θάση, ὥστε νὰ ἐ- πιχειρήσουν μιὰν ὁποιαδήποτε σκηνικὴ δημι- ουργίαν.

Καί ἔτσι, ἂν καί φιλότιμα προσπάθησαν οἱ ἡθοποιοὶ νὰ δώσουν ζωὴ στοὺς ἀνύπαρκτους τύπους τῆς κομεντί του, τὸ ἔργο παρέμεινε ἁ- θαβὲς καί ἀτεχνο. Ἐνα θεατρικὸ πρωτόλειο, μὲ καλὲς θέβαια προθέσεις, ἀλλὰ πού δὲν θά κἀνῃ ὡς τόσο ἐξαίρεση στὸν κανόνα: ὅτι γιὰ νὰ γράψῃ κανεὶς, καί μάλιστα νέος, πρέπει πρῶτα νὰ μάθῃ νὰ σβύνῃ, ἢ μᾶλλον νὰ σχίξῃ...

ΚΑΤΕΡΙΝΑ Ι. ΚΑΚΟΥΡΗ

Ἡ ἐξέλιξις τοῦ φεμινισμοῦ στίς χώρες τοῦ Ἰσλάμ

Εἶναι γενικοῦ ἐνδιαφέροντος γιὰ ὅλες τίς γυ- ναῖκες τοῦ κόσμου, νὰ μάθουν ποίαν θέσιν δι- δεῖ ὁ Ἰσλαμισμὸς σήμερον στὴ γυναῖκα.

Βέβαια οἱ ὅροι τῆς ζωῆς τῶν γυναικῶν Μουσουλμάνων παίζουν σπουδαῖον ρόλον στὸ ζήτημα αὐτὸ καί εἶναι ἐντελῶς διαφορετικοί γιὰ τίς γυναῖκες τῶν πόλεων καί τῆς υπαίθρου.

Πρὶν ἀπὸ τὸν Μωάμεθ ἡ θέσις τῆς γυναικῆς ἦταν ἀρκετὰ σημαντικὴ. Ἀναφέρομεν τὴν Ζη- νοβίαν, τὴν ἰσχυροτάτην βασίλισσαν τῆς Παλ- μύρας. Ὑπῆρχε τότε εἶδος μητριαρχικοῦ καθε- στῶτος, τοῦ ὁποῖου σώζονται ἀκόμη μερικά λείψανα, ὡς λ. χ. ὁ σπουδαῖος ρόλος πού παί- ζει στὴν οἰκογένεια ὁ ἐκ μητρὸς θεὸς. Οἱ γυ- ναῖκες τῶν Βεδουίνων εἶχαν, λογῶ τῶν ἀσχο- λιών τῶν, ἐλευθερίαν κινήσεως, αποτελούσαν μέρος τοῦ πλοῦτου τοῦ ἀνδρός, ὅπως καί ὁ ἀριθμὸς τῶν ζώων.

Ὅταν ἐν καιρῷ πολέμου ἐσπάνιζαν αἱ τρο- φαί, καταργοῦσαν τὰ περιττὰ στόματα καί ἐ- υπαπτον τὰ κορίτσια καί τίς γυναῖκες ζωντα- νες, ἴσως καί γιὰ νὰ τίς προστατεύσουν ἀπο- τίς θιαυπραγίεas τῶν νικητῶν.

Μετὰ τὴν ἐμφανισιν τοῦ Μωάμεθ μεταβάλ- λεται κατωὺς εἰς το ἡπιωτερον ἡ ἡραχία τύχη τῶν γυναικῶν.

Ὡς πρὸς τὸ γάμο ἐλαττώνεται ὁ ἀριθμὸς τῶν οὐζυγῶν εἰς τέσσαρες, ἐξ ὧν ἡ πρώτη εἶ- ναι ἡ κυρία τοῦ σπιτιοῦ — ἀπαιτεῖται δὲ ἡ ἐ- λευθερία συναινέσεως τῆς γυναικῆς, θεωρητικῶς θέβαια—γιατί σχευον ποτε σεν εφαρμῶζεται στὴν πράξι.

Ὅταν ὁ σύζυγος ἀποδιώξῃ τὴ γυναῖκα του δὲν μπορεῖ ν' ἀπαιτήσῃ ὅπως του ζαναοοῦῃ το πῶσον τοῦ ἐπληρώσε γι' αὐτὴν, ἀλλὰ θά τῆς τὸ ἀφήσῃ ὡς ἀποζημίωσιν.

Ἡ νομικὴ θέσις τῆς Μουσουλμανίδος ἐβελ- τιώθη μὲν, ὡς τόσο ὁμως ἔχασε μερικά προ- νομία, ἰὸ κυριώτερον εἶναι ἡ ἀπαγορευσις νὰ κινητὰ ἐλευθερα, νὰ ἐξερχεται, ὅταν θελῇ, καί κατόπιν ἡ ἐγκαθίδρυσις τοῦ φερετζέ.

Γιατί ἐθέσπισεν ὁ Μωάμεθ αὐτὰ τ' αὐστηρα μέτρα; Ἰὰ λόγους πολιτικούς, ἀλλὰ καί διότι ἡ γυναῖκα—ὡς φρονεῖ—δὲν ἐπιτόλαιο καί κα- τώτερα, ἔχει ἀναγκὴ προστασίας καί καθοδη- γήσεως.

Ὁ φερετζέ, πού τὸν διατάσσει τὸ Κορά- νιον, ἔχει ὑποβληθῇ στὸ Μωάμεθ ἀπὸ τὸν Ὀ- μάθ, ἀγριον μουγυνη, πού οὐκ ἔφροσεῖτο τὴν ἐπιρροὴ τῶν γυναικῶν, ἀλλὰ ἤθελε νὰ τίς προστατεύσῃ ἀπὸ τὸ «κακὸ μάτι».

Ὁ Ἰσλαμισμὸς εἶσι πῶς ἀπλώθηκε μὲ τίς θρησκευτικὰς τοὺς θεωρίαις καί μὲ τὰ ἔθιμά του, παρενέβαλε διάφορα προσκόμματα στὴν ἐλευθερίαν καί στὴν ἀνάπτυξιν τῶν γυναικῶν, λ. χ. τὴν πολυγαμία, τὸ φερετζέ καί τὴν ἀμορ- φωσύνη. Ἡ πολυγαμία ἦταν τὸ μικρότερον ἐμ- πόδιο, γιατί ἀπαιτοῦσε κάποιον πλοῦτον τοῦ ἀνδρός, ἡ δὲ ἀμορφωσύνη δὲν ἦταν παρὰ τὸ συμπλήρωμα τοῦ φερετζέ καί τῆς ἐγκλείσεως στὸ σπῆτι.

Κατὰ τὸν 19ον αἰῶνα ἔγινε στὴν Περσίαν

κάποιο θρησκευτικὸ κίνημα, πού ἐπῆγε νὰ σα- λεύσῃ τὸ σκόκοδμημα, χωρὶς ὅμως νὰ τὸ ρίψῃ κάτω. Ἦταν ἡ δρᾶσις τοῦ Βαθισμοῦ, πολλὸ ὀ- λιγον γνωστὸ. Ζητοῦσε νὰ θεοπισθοῦν νόμοι γιὰ νὰ καταργηθοῦν τὰ δαζύγια, πού ἦταν μιὰ πληγὴ στίς Μουσουλμανικὰς χώρες, γιὰ ν' αὐ- ζήσῃ ἡ ἀξιοπρέπεια τῶν γυναικῶν καί ν' ἀπο- κληθοῦν αὐταὶ δικαίωματα σχεδὸν ὅμοια πρὸς τὰ τῶν ἀνδρῶν.

Ὁ Βάθ, ὁ ἀρχηγὸς τοῦ κινήματος—τ' ὄνομά του εἶναι παρατσούκλι καί σημαίνει πόρτα—ἐ- τουφεκίσθη ὑστερα ἀπο ὁρασι ες χρόνων, εἶχεν ὅμως τὸν καιρὸ νὰ μορφωσῇ ἀρκετοὺς ὁπα- δούς καί μεταξὺ αὐτῶν, πρὸς γενικὸ σκάνδα- λο καί μιὰ γυναῖκα, τὴν Γκορρα-ὸλ-αῖν (ὁροσιὰ τῶν ματιῶν).

Κατήγετο ἀπὸ ἀριστοκρατικὴ Περσικὴ οἰκο- γένεια καί ἦταν κορὴ διασήμου θεολόγου, δὲν εἶχε δὲ δυσκολίες νὰ παρακολουθῇ τὰ μα-θηματα τοῦ νέου προφήτου. Σὺμφωνα μὲ τὰ ἔ- θιμα, παρακολουθοῦσε τίς συνεδριάσεις κρυμ- μενὴ πίσω ἀπὸ κουρτίνα. Ἀπὸ μαθήτρια ὁμως ἐγίνε δασκάλα καί ἀλλάξε τότε τὸ ποιητικὸ τῆς ὄνομα, καί ἐγίνε Ζεριν-Δατζ, πού σημαί- νει Χρυσὸ Στεφάνι καί συμβολίζει τὴν αὐθεν- τία τῆς διδασκαλίας τῆς. Μιὰ ἡμέρα ὡς τόσο ἐνῶ εοῖδασκε, ἀνοίξε ἡ κουρτίνα, πού τὴν ἐ- κρύβε ἀπὸ τοὺς ἀκροατάς τῆς καί φανερώθηκε σ' ὅλους χωρὶς φερετζέ.

Τὸ Βαθισμὸ οἰεδοχθῇ ὁ Βεχαῖσμός, πού συνευάζε τὴν καινῶνικὴν ἀπελευθερωσιν τῶν γυναικῶν μὲ τὴ θρησκευτικὴν. Ἦταν φανερά ἐ- τηρεασμένος ἀπὸ τὸν Εὐρωπαϊκὸν πολιτισμὸν καί ἐξεοηλωθῇ πρῶτα στὴν Τουρκίαν, κατόπιν δὲ στὴν Αἴγυπτον καί στὴν Ἀλγερίαν.

Ὁ φερετζές ὑπεστή διὰφορες μεταβολές ἀπὸ τὸ χονδρὸ σκόκο ὕψος πού ἐκρυβε ὅχι μόνον τὸ κεφάλι, ἀλλὰ καί ὅλο τὸ σῶμα, μετα- μορφώνοντας τίς γυναῖκες σὲ σωστοὺς «μπό- γους», ἔγινε ἕνα λεπτοῦφαντο κάλυμμα, σὰν υἶλος. Καί τέλος ἤλθε ἡ στιγμή, πού καί αὐτὸν κατηργήθη καί σήμερον ὁ φερετζές σεν ἀπέμει- νε παρὰ μιὰ γραφικὴ θύμψις.

Σπουδαίαν ἐπιρροὴν στὴν ἐξέλιξιν τοῦ φεμ- ινισμοῦ εἶχε τὸ βιβλίον τοῦ Γαζῆ Ἀμὶν «Ἡ χει- ραφέτησις τῶν γυναικῶν», ἐπίσης ἡ πολεμικὴ τοῦ Αἰγυπτιακοῦ τύπου, ἡ αὐτοθυσία τῶν Ὀ- θωμανίδων σὸν πόλεμον κατὰ τῆς Ρουμανίας (1913), ἡ ἀπόκτησις ἱατρικοῦ διπλώματος δύο γυναικῶν τοῦ Κάουκασου, ἀλλὰ καί ἄλλοι πα- ράγοντες ἐπέφεραν τὴ λύτρωσιν τῶν Μουσουλ- μανίδων, ὁ δὲ μεγάλος πόλεμος τὴν πραγμα- τοποίησε σὲ μεγάλην κλίμακα.

Ὅταν ἐξετάσωμεν τὴ σημερινὴ θέσιν τῶν γυναικῶν τῶν Μουσουλμανικῶν λαῶν, καί τὴν βλέπομεν τόσο διαφορετικὴν, πρέπει νὰ λάβω- μεν ὑπ' ὄψιν, ὅτι οἱ μὲν προσδευμένοι ἐχορήγη- σαν στίς γυναῖκες μεγαλύτερα προνόμια, ἐνῶ οἱ συντηρητικοὶ ὀρθόδοξοι, ἔμειναν μᾶλλον πι- οστοὶ στίς παλῆς παραδόσεις. Ἐτοὶ ἡ Βόρειος Ἀφρικὴ, μᾶλλον συντηρητικὴ, ἔμεινε πίσω ἀπὸ ἄλλες Ἰσλαμικὰς χώρας πρὸ προηγμένες.

Ο κ. Υπουργός Διοικητής Πρωτεύουσας πρός τοὺς Ἀθηναίους

Εἰς τὴν περιφέρειαν κυκλοφοροῦν 15.305 τροχοφόρα. Κατ' ἔτος γίνονται 915 δυστυχήματα. Διὰ τὰ σώσωμεν τὴν ζωὴν σας καὶ ἀποτρέψωμεν τὰ δυστυχήματα, ἀρχίζομεν ἤδη τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νέου Κανονισμοῦ κυκλοφορίας πεζῶν καὶ ὀχημάτων.

Θεωρῶ διὰ τοῦτο—ὕποχρέωσίν μου νὰ παρακαλέσω τοὺς Ἀθηναίους καὶ ζητήσω τὴν ἠθικὴν των ἐνίσχυσιν διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῆς νέας αὐτῆς προσπάθειάς.

Ἡ ρύθμισις τῆς κυκλοφορίας εἶναι μία πολιτισμένη ἐκδήλωσις μέσα εἰς μεγάλην πόλιν, ὅπως εἶναι ἡ Ἀθήνα, ἀποβλέπει δὲ συγχρόνως καὶ εἰς τὴν προστασίαν τῆς ζωῆς καὶ τῆς σωματικῆς ἀκεραιότητος ὅλων ἡμῶν.

Ἡ ῥύθμις ὑποχρεῶσιν νὰ ἐνισχύσωμεν ὅλους ἔχομεν ὑποχρεῶσιν νὰ ἐνισχύσωμεν καὶ ἐπὶ τὸ σπῆναι τὸ σπῆναι, ἡ ἐπέκτασις νὰς. Εἶναι ἡ Ἀθήνα τὸ σπῆναι, ἡ ἐπέκτασις νὰς. Εἶναι ἡ Ἀθήνα τὸ σπῆναι, ἡ ἐπέκτασις νὰς. Εἶναι ἡ Ἀθήνα τὸ σπῆναι, ἡ ἐπέκτασις νὰς.

Αὐτὸ θὰ γίνῃ, ἐὰν ὅλοι ἐφαρμόζωμεν τοὺς Κανονισμοὺς τῆς Τροχαίας Κινήσεως καὶ ἐὰν με πραγματικὴν συνειδητὴν συμμορφούμεθα πρὸς τὰς ὑποδείξεις, τὰς συστάσεις καὶ τὰς συμβουλὰς τῶν ἀρμοδίων Ἀστυνομικῶν ὑπαλλήλων.

Ὁδηγία πρὸς τοὺς πεζοὺς

1.—Βαδίζετε πάντοτε δεξιὰ καὶ ἐπὶ τῶν πεζοδρομίων, διότι βαδίζοντες ἐπὶ τοῦ καταστρώματος τῶν δρόμων κινδυνεύετε καὶ ἐμποδίζετε τὴν κυκλοφορίαν.

2.—Οἱ δρόμοι εἶναι διὰ τὴν κυκλοφορίαν τῶν ὀχημάτων καὶ τὰ πεζοδρόμια διὰ τὴν κυκλοφορίαν τῶν πεζῶν. Ἀποφεύγετε λοιπὸν νὰ στέκεσθε στὰ πεζοδρόμια, νὰ συζητῆτε καὶ νὰ ἀσπάζετε ἐφημερίδα.

3.—Ὅταν πρόκειται νὰ περάσετε ἀπὸ τὴν μίαν πλευρὰν τοῦ δρόμου εἰς τὴν ἄλλην, παρατηρήσατε προηγουμένως δεξιὰ καὶ ἀριστερά, ἐὰν ὁ δρόμος εἶναι ἐλεύθερος καὶ ἀφοῦ περὶ τούτου, τότε νὰ περάσετε. Ἀποφεύγετε πάντοτε τὰς διαγωνίους διαβάσεις, διότι εἶναι ἐπικίνδυναι.

Εἶναι ἀπολύτως βέβαιον, ὅτι ὅλοι οἱ Ἀθηναῖοι, ἄνδρες, γυναῖκες καὶ παιδιὰ θὰ ἀποδείξωμεν, ὅτι ἔχομεν συνειδητὴν τῆς ἀνάγκης αὐτῆς, διότι τοῦτο ἄλλως τε εἶναι καὶ τὸ συμφέρον μας.

Εἶμαι ἐπίσης ἀπολύτως βέβαιος, ὅτι οἱ ὀδηγοὶ τῶν αὐτοκινήτων θὰ κάμουν ὅ,τι μποροῦν διὰ τὴν προσπάθειαν. Ἡ ἀκριβὴς τήρησις καὶ ἡ συνειδητὴ ἐφαρμογὴ τῶν νέων κυκλοφορικῶν μέτρων ἐκ μέρους των θὰ συντελέσῃ εἰς τὴν πρόληψιν κάθε σφάλματος καὶ κάθε ἀπειρίας, ποὺ μπορεῖ νὰ ἔχη ὡς συνέπειαν τὴν λύπην καὶ τὸν πόνον.

Ὅταν κάθε Ἀθηναῖος ὑπὸ τὸ ἄνω πνεῦμα κάνει τὸ καθήκον του, ὅταν κάθε μητέρα συμβουλεύσῃ τὸ παιδί της, ὅταν κάθε διδάσκαλος διδάξῃ τοὺς μαθητάς του, ὅταν τέλος ἡ ἀνάγκη τοῦ σεβασμοῦ τῶν κυκλοφοριακῶν κανονισμῶν γίνῃ κοινὴ συνείδησις, ἡ Ἀθήνα θὰ παρουσιάσῃ ἀσφαλῶς καὶ ἀπὸ ἀπόψεως κυκλοφορίας μορφὴν συγχρονισμένης καὶ πολιτισμένης πόλεως.

Θὰ κυκλοφοροῦμεν ἀνέτως καὶ ἀκινδύνως ὑπερήφανοι, διότι ὅλοι μαζί καὶ ὁ καθένας χωριστὰ συνετελέσαμεν εἰς τοῦτο.

Διὰ τοὺς λόγους αὐτοὺς παρακαλῶ θερμῶς νὰ ἐνισχύσετε τὴν προσπάθειαν.

Ο Ὑπουργός Διοικητής
Κ. ΚΟΤΖΙΑΣ

ἀπώλεια τῆς ψυχραιμίας σας εἶναι ἐνδεχόμενον νὰ προκαλέσῃ δυστύχημα εἰς βάρος σας.

8.—Ὅταν πρόκειται νὰ κατεβῆτε ἀπὸ τράμ ἢ αὐτοκίνητον ἐν στάσει—διότι ἐν κινήσει ἀπαγορεύεται αὐστηρῶς—, νὰ παρατηρῆτε προηγουμένως δεξιὰ καὶ ἀριστερά, μήπως ἔρχεται αὐτοκίνητον καὶ σὰς παρασύρει.

9.—Ὅταν βαδίζετε μετὰ γερόντων, ἀναπήρων, ἐγκύων γυναικῶν καὶ παιδιῶν, νὰ γίνεσθε ὀδηγοὶ τούτων καὶ ἂν ἀκόμη σὰς εἶναι ἄγνωστοι, διότι λόγω τῆς ἀδυναμίας των καθίστανται εὐκόλως θύματα τῶν ὀχημάτων.

10.—Συμβουλευτέτε πάντοτε τὰ παιδιὰ σας νὰ μὴν ἀναρριχῶνται εἰς τὰς κλίμακας καὶ

τοὺς ὀπισθίους προφυλακτῆρας τῶν τράμ, νὰ μὴ ποδηλατοδρομοῦν ἐπὶ τῶν κεντρικῶν δρόμων καὶ νὰ μὴ τρέχουν καὶ παίζουν ἐκεῖ ὅπου ὑπάρχει κυκλοφορία ὀχημάτων.

11.—Νὰ ἀκούετε τοὺς ρυθμιστὰς τῆς κινήσεως ἀστυθούλακας καὶ νὰ μὴ τοὺς ἀπασχολεῖτε δι' ἐρωτήσεων ἢ παραπόνων ἢ παρατηρήσεων, ἀλλὰ νὰ τοὺς ἐνισχύετε εἰς τὸ ἔργον των.

12.—Ἡ ἀκριβὴς τήρησις τῶν ὀδηγιῶν τούτων δὲν σὰς ἀπαλλάσσει μόνον τῶν ποινῶν τοῦ νέου νόμου, ἀλλὰ σὰς ἐξασφαλίζει κυρίως τὴν ζωὴν σας καὶ τὴν σωματικὴν σας ἀκεραιότητα.

Οἱ Γυναῖκες καὶ ὁ Πόλεμος

Αἱ πρῶται ἐπιστρατευθεῖσαι Ἀγγλίδες ἔφθασαν στὴ Γαλλίαν. Δύο ἀποσπάσματα ἐπιστρατευθεισῶν ὀδηγῶν αὐτοκινήτων ἀφίχθησαν στὸ γαλλικὸ μέτωπο. Ἀνῆλθον στὸ «Μηχανικὸ σῶμα μεταφορῶν» καὶ ὀδηγοῦν τὰ ἰδιόκτητά των αὐτοκίνητα. Φοροῦν χακὶ στολὴ καὶ ζωστήρα καθ' ὅλα ὅμοιο μ' αὐτὸν ποὺ φοροῦν οἱ ἀξιωματικοὶ τοῦ ἀγγλικοῦ στρατοῦ. Ἀρχηγοὶ εἶναι ἡ κ. Μάκ Ντόναλδ καὶ ἡ δνὶς Βάιτε' ἡ τελευταία μάλιστα ὑπῆρξεν ἐθελοντὴς καὶ κατὰ τὸν τελευταῖον πόλεμον.

✱

Στὸ σημερινὸ σκληρὸ πόλεμον, ἡ Φινλανδία, μὲ τὸ ὅπλο στὸ χέρι, εὐρίσκεται στὸ πλευρὸ τοῦ στρατιώτου. Κατὰ τὸ 1919 τὸ νέον φινλανδικὸν σύνταγμα, γιὰ νὰ ἀνταμείψῃ τὴν γυναῖκα, τῆς παρεχώρησε «τὸ δικαίωμα καὶ τὸ καθήκον νὰ συμμετάσχῃ εἰς τὴν ἀμυνα τῆς πατρίδος».

Ἡ Μίλνα Σιλλάμπα ἐργάστηκε γιὰ τὴν ὑπογραφή αὐτοῦ τοῦ ὅρου τοῦ συντάγματος, ὁ ὁποῖος δίδει στὴν γυναῖκα τὴν ἴδιαν μὲ τὸν ἄνδρα ὑποχρεώσεις.

Ἡ Μίλνα Σιλλάμπα ἐγίνε ὑπουργὸς καὶ χάρις στὶς φροντίδας της ὁ «Σύνδεσμος γιὰ τὴν ὑπεράσπισιν τοῦ ἔθνους» θρίσκει ὁπαδοὺς καὶ στὰ πιὸ ἀπομακρυσμένα χωριουδάκια.

Ἡ Φινλανδία μὲ τὸ ὅπλο ἐπ' ὤμου, ντυμένη μὲ μιὰ στολὴ ἀπλὴ καὶ σκούρα, γυμνάζεται συστηματικῶς, ὥστε νὰ μπορῇ νὰ ὑπερασπίσῃ τὰ σύνορα τῆς χώρας της. Καὶ δὲν εἶναι μόνον ἀπλοὶ στρατιῶτες, ἀλλὰ καὶ ἐπιτελικοὶ ἀξιωματικοί. Εἶναι ἕνας στρατὸς ἑκατὸ χιλιάδων γυναικῶν, ποὺ ἡ Φινλανδία ἔδινε χθὲς στὴν πατρίδα της, καὶ ὁ ὁποῖος, ἐνῶ τότε ξαναγύ-

ρισε στὶς εἰρηνικὰς τὰς ἐργασίας, τώρα, ποὺ ὁ Γολιάθ ξαναρχίζει τὴν μάχην μὲ τὸν Δαυὶδ, εἶναι ἔτοιμος, ἀφίνοντας τὸ φτιάρι ἢ τὴν βελόνα γιὰ νὰ ξαναπάρῃ τὸ τουφέκι.

✱

Μέσα στὸν πόλεμον, ποὺ διεξάγεται ὑπὸ τὸσον σκληροῦς ὅρους στὴ Φινλανδίαν, εἶναι ἰδιαίτερος θαυμαστὴ ἡ δράσις τῶν «Λόττα», τοῦ περιφήμου φινλανδικοῦ γυναικείου ἐθελοντικοῦ σώματος. Τριακόσιες χιλιάδες «Λόττα» παρουσιάσθησαν γιὰ νὰ ὑπηρετήσουν κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ πολέμου, χωρὶς καμμίαν ἀμοιβὴν ἀπὸ τὸ κράτος. Ἡδὴ διὰ τῆς παραιτήσεως τῶν γυναικῶν αὐτῶν ἐθελοντῶν ἀπὸ κάθε ἀμοιβῆς, τὸ κράτος ἐξοικονομεῖ ἑκατομμύρια δολλαρίων. Ἐκτὸς τούτου δὲ οἱ γυναῖκες αὐτὲς βοηθοῦν παντοῦ. Αὐτὲς μαγειρεύουν γιὰ τοὺς στρατιῶτες, τὰ μαγειρεῖα των δὲ εἶναι θαύμα καθαριότητος. Αὐτὲς περισυλλέγουν τὰ καταρριπτόμενα ἀεροπλάνα καὶ ἀποφαίνονται περὶ τῆς καταστροφῆς των ἢ τῆς ἐπιδιορθώσεως καὶ τῆς ἐκμεταλλεύσεώς των καὶ φροντίζουν δι' αὐτὴν. Πανταχοῦ ὅπου ἡμποροῦν νὰ ἀντικαταστήσουν τοὺς ἄνδρες, τοὺς ἀντικαθιστοῦν.

✱

Κατὰ τὰς πληροφορίες, ποὺ λαμβάνουν οἱ στρατιωτικοὶ κύκλοι τοῦ Λονδίνου, πολλὰς Ρωσίδες ὀδηγοῦν τὰ δρῶντα εἰς Φινλανδίαν σοβιετικὰ ἀεροπλάνα. Εἶναι βέβαιον ἀφ' ἐτέρου, ὅτι εἰς τὴν Ἑσθονίαν πολλὰς στρατιωτικὰς μονάδας καὶ πυροβολαρχίας τοῦ ἐρυθροῦ στρατοῦ διοικοῦνται ἀπὸ γυναῖκες.

Περὶ τοῦ Ἑπαγγελματικοῦ Προσανατολισμοῦ

Γνωστὸν εἶναι, ὅτι οἱ ὅροι τῆς ζωῆς μας διαρκῶς ἐξελλίσσονται. Ὅ,τι μένει ἐμπειρικὸν καὶ πρωτόγονον παραμερίζεται ἀπὸ τὴν τεχνικήν, ἢ ὁποία ἐφαρμόζεται εἰς τὴν γεωργίαν, τὸ ἐμπόριον, τὴν βιομηχανίαν καὶ τὴν βιοτεχνίαν, καὶ ἢ ὁποία διαρκῶς μεταβάλλεται μαζί με τὴν πρόοδον εἰς τὰς ἐπιστήμας καὶ τὰς τέχνας.

Εἰς τὴν χώραν μας ἐπίσης τὰ τελευταῖα ἔτη ἡ ζωὴ ἐξελλίσσεται ραγδαία εἰς ὅλους τοὺς κλάδους.

Εἶναι ἀνάγκη νὰ καλλιεργηθῇ καὶ τὸ τελευταῖο κομμάτι τῆς γῆς, διὰ νὰ καλυτερεύσῃ ἡ ζωὴ τῶν ἀγροτῶν, νὰ ἀλλάξουν οἱ ὅροι τῆς ἐργασίας των, ν' αὐξήσῃ ἡ παραγωγή. Ὁ γεωργὸς λοιπὸν δὲν ἡμπορεῖ νὰ καλλιεργῇ τὴν γῆν με πρωτόγονον τρόπον.

Εἰς τὰ βιομηχανικὰ κέντρα αἱ ἐγκαταστάσεις τῶν ἐργοστασίων, αἱ ὁποῖαι διαρκῶς τελειοποιούνται, ἀπαιτοῦν τὴν δημιουργίαν ἐδικευμένων τεχνιτῶν, γενικὰ προσωπικοῦ κατωτέρου καὶ ἀνωτέρου προσηρμοσμένου πρὸς τὰς ἀπαιτήσεις τῆς νέας τεχνικῆς.

Ὁ πλοῦσιος καὶ ποικίλος βίος τῆς βιοτεχνίας ζητεῖ τὴν μόρφωσιν βιοτεχνιῶν, ἱκανῶν νὰ ἐκτελοῦν οἰανδήποτε τοῦ κλάδου των ἐργασίαν, καὶ νὰ δημιουργοῦν ἀποθλέποντες καὶ εἰς τὸ ποσὸν ἰδίως ὅμως εἰς τὸ ποιὸν αὐτῆς.

Ἡ ὁργάνωσις τοῦ ἐμπορίου εἶναι ἐπιστημονικὴ καὶ δι' αὐτὸ ἔχει ἀνάγκην ἐμπόρων καὶ ὑπαλλήλων ἐιδικὰ μορφωμένων.

Τὸ σύγχρονον σπίτι δὲν διοικεῖται κατὰ τὸν παλαιὸν τρόπον.

Ἡ ψυχικὴ μας ἀνάγκη νὰ εἶναι παντοῦ σκορπισμένο τὸ ὥραϊον, ἔχει δημιουργήσῃ κόσμον ὁλόκληρον ἐδικῶν, ποὺ μορφώνεται εἰς ἐιδικὰς σχολὰς τῶν διακοσμητικῶν τεχνῶν.

Ἡ πρόοδος ὅμως αὐτὴ εἰς ὅλους τοὺς ἄνω κύκλους ἐπιτυγχάνει, ἐφόσον ὁ καθεὶς εἶναι «εἰς τὴν θέσιν του». Ἐργάζεται δηλαδὴ σύμφωνα με τὰς σωματικὰς καὶ ψυχικὰς του δυνάμεις. Μετὰ τὸ ἀντίθετον, οὔτε ἡ ἀπόδοσις εἶναι ἀρκετὴ, οὔτε τὸ ποιὸν τῆς ἐργασίας ἱκανοποιητικὸν καὶ διὰ τὸν ἐργαζόμενον καὶ διὰ τὸ σύνολον.

Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἀνεφάνη τὸ πρόβλημα, τὸ ὁποῖον ἀπασχολεῖ τὸ κράτος, τὴν κοινωνίαν, τὴν οἰκογένειαν, τὸ σχολεῖον—πῶς θὰ φθάσωμεν εἰς τὸ σημεῖον, ὥστε ὁ καθεὶς νὰ εἶ-

ναι εἰς τὴν θέσιν του. Τὸ ἐρώτημα δὲ τοῦ ποῖον δρόμον θ' ἀκολουθήσῃ τὸ παιδί, προβάλλει ἀμέσως μετὰ τὸ Δημοτικὸν σχολεῖον. Τί σπουδὰς θὰ ἀκολουθήσῃ, ἢ ποῖου εἶδους ἐργασίαν θὰ ἀναλάβῃ. Διὰ ποῖαν ἀσχολίαν ἔχει δεξιότητος, δυνάμεις ἡθικὰς, πνευματικὰς, σωματικὰς. Τέλος ποῖος θὰ ὑποδείξῃ τὴν σωστὴν κατεύθυνσιν.

Τὴν ἀπάντησιν εἰς ὅλα τὰ ἄνω προσπαθεῖ νὰ δώσῃ «ὁ ἐπαγγελματικὸς προσανατολισμός»—ἐγενικὸς καὶ ὁ ἐιδικός. Ἰδίως ὁ τελευταῖος, ποὺ πραγματοποιεῖται κυρίως μέσα εἰς τὰ ἐπαγγελματικὰ σχολεῖα—τὰ προεπαγγελματικὰ καὶ εἰς τὰ κατωτέρου κύκλου ἐπαγγελματικά.

Διὰ τὸν ἐπαγγελματικὸν προσανατολισμὸν ἤρχισαν νὰ ἐνδιαφέρονται εἰς ὅλας τὰς χώρας μετὰ τὸν Εὐρωπαϊκὸν πόλεμον. Σήμερον δὲ μετὰ τὴν μεταβολὴν τῶν συνθηκῶν τῶν οἰκονομικῶν τῆς ζωῆς μας, τῶν ὅρων τῆς ἐργασίας, τῶν ἀπαιτήσεων δι' αὐτήν, εἶναι τελείως ἀδύνατος ἡ ἄγνοιά του καὶ ἡ μὴ ἐφαρμογὴ του.

Ἀπὸ τὴν ἐπιστημονικὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἐξαρτᾶται κατὰ μέγα μέρος ἡ ὅλη μας πρόοδος. Βάσις του εἶναι νὰ γνωρίζωμε τὸν ἑαυτὸν μας.

ANNA ΣΤΑΜΑΤΕΛΑΤΟΥ

Ἀπὸ τὸ ἄρτι ἐκδοθὲν βιβλίον τῆς «Τὸ Παιδί καὶ τὸ Ἑπάγγελμα».

Καὶ λίγη Μαγειρικὴ

— Πάστα Φλώρα

50 δράμια θούτυρο, 4 αὐγά, 1 κουπάκι γιαούρτι, 150 δράμ. ζάχαρη, ½ κουπάκι λάδι, 1 κουταλάκι σόδα.

Ὅλα αὐτὰ θὰ κτυπηθοῦν ἐπὶ ἐν τέταρτον ἐντὸς τῆς λεκάνης καὶ κατόπιν θὰ ρίπτετε ὀλίγον κατ' ὀλίγον τὸ ἀλεῦρι, μέχρις ὅτου σὰς γίνῃ μιά ζύμη μᾶλλον ἀραιά. Ἐπειτα ἀπλώνετε μετὰ τὸ χέρι σας σὲ ταψὶ τὴν μισὴ ζύμη, προσθέτετε τὴν μαρμελάδα καὶ μετὰ τὸ ὑπολοιπὸν τῆς ζύμης σὲ στενὲς λωρίδες.

— Ψάρι σχάρας

Γιὰ νὰ σὰς πετυχαῖν τὸ ψάρι στὴ σχάρα καὶ νὰ μὴν κολλᾷ, πρέπει νὰ ἐτοιμάσετε τὸ ψάρι ὡς ἑξῆς: Ἀφοῦ τὸ πλύνετε καὶ στραγγίση καλὰ, τὸ σκουπίζετε μετὰ μιά πετσέτα, ἔχετε τὴν σχάρα καλὰ καμμένη, βουτᾶτε τὸ ψάρι στὸ λάδι, καὶ τὸ βάζετε πάνω στὴ σχάρα. Ψήνετε καλὰ, χωρὶς καθόλου νὰ σὰς κολλήσῃ. Ἐτοιμάσετε τὴν σάλτσα μετὰ τὸ ἀνάλογο ἄλατι, τὸ ὁποῖον χρειάζεται γιὰ ὅλο τὸ ψάρι, καὶ μόλις ψηθῇ τὸ περιχύνετε. (Ἐκεῖνο ποὺ θλάπτει στὴ σχάρα εἶναι τὸ ἀλάτισμα τοῦ ψαριοῦ).

Εἰδήσεις

Ἐ θερμὴ ἀτμόσφαιρα στοργῆς καὶ ἀρμονίας ἐκόπηκε ἡ Πρωτοχρονιάτικὴ πῆττα στὸ Ἑλληνικὸ Σπίτι. Οἱ μαθήτριες χαρούμενες ἐτραγούδησαν, χόρεψαν, ἐδέχθησαν ἡ κάθε μιά τὸ δῶρο τους καὶ οἱ προσκεκλημένοι πέρασαν στὸ συμπαθητικὸ αὐτὸ περιβάλλον ὡρες πραγματικῆς χαρᾶς.

Οἱ γυναῖκες τῆς Γιουγκοσλαβίας ἐργάζονται γιὰ τὴν ἀπόκτησιν ψήφου. Δύο ἑκατομύρια γυναῖκες, μ' ἐπὶ κεφαλῇ τὴν πριγκίπισσαν Ὀλγαν, σύζυγον τοῦ Ἀντιστασιέως, ἔκαμαν πρὸς τοῦτο ἔντονα διαδηλώματα, καὶ ἡ Κυβέρνησις εὐνοεῖ μᾶλλον αὐτὴν τὴν κίνησιν, γιὰτὶ νομίζει πῶς οἱ γυναῖκες θὰ συντελέσουν εἰς τὴν συμφιλίωσιν τῶν πολιτικῶν κομμάτων.

Ἡ κ. Φραγκλίνου Ροῦσβελτ, ἔλαβε μέρος εἰς τὸ γεῦμα ποὺ ἔγινε ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ἐπετείου τῆς γυναικείας ἀμερικανικῆς ὁργανώσεως τῆς Λόζ Μπ' ντέ-Μπρίθ, ποὺ ἔλαβε χώραν τελευταίως εἰς τὴν Οὐάσιγκτον. Μετὰ συγκινητικὰ λόγια κατεδίδαξε τίς φυλετικὰς διακρίσεις τῶν ἄλλων χωρῶν, καὶ ἐπήνεσε τὴν ἀδελφωσύνην τῆς ἐλευθέρως Ἀμερικῆς.

Τρεῖς τελειόφοιτες τῆς Νομικῆς ἐνεγράφησαν στὸ Δικηγορικὸ Σῶμα τοῦ Καΐρου. Δυὸ μάλιστα ἀπὸ αὐτὰς ἐνεφανίσθησαν καὶ πρὸ τοῦ Δικαστηρίου καὶ συνηγόρησαν μετὰ πολλὴν ἐπιτυχίαν.

Ἐξ ἄλλου, μιά διακεκριμένη δημοσιογράφος τῆς ἐφημερίδος «Ἀλ Ἀχραμ», ἡ δνὶς Ἀϊσσά Ἀμπνέλ Ράχμαν προσελήφθη στὸ Ὑπουργεῖον Κοινωνικῆς Ἀντιλήψεως.

Ἡ «Ἐπιθεώρησις ἡ Αἰγυπτία» λέγει τὰ ἑξῆς: «Ἐντὸς ὀλίγου ἡ ὀπισθοδρομικὴ κίνησις θ' ἀναγκασθῇ νὰ ἐγκαταλείψῃ τίς προκαταλήψεις τῆς καὶ θὰ παραδεχθῇ τὴν εἰσόδον τῶν γυναικῶν στὸ δημόσιον βίον».

Στὴν Ἰσπανίᾳ κατηργήθη τὸ διαζύγιον. Εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως ἐδημοσιεύθη ὁ σχετικὸς νόμος ὡς ἑξῆς: «Τὸ νέον Ἰσπανικὸν κράτος ἀνήγγειλεν ἀπὸ τὰς πρώτας ἡμέρας τοῦ τὴν κατάργησιν τῆς λαϊκῆς νομοθεσίας διὰ νὰ ἀποδώσῃ τοῖς νόμοις μας ἐννοίαν πρὸ συμφωνῶν μετὰ τὰς παραδόσεις, τ. ἐ. πρὸ καθολικῆς. Ἡ κατάργησις τοῦ νόμου περὶ διαζυγίου ἀπέβη ἀναγκαία, διότι ὁ νόμος αὐτὸς ἀντίκειται στὸ βαθύ θρησκευτικὸν αἶσθημα τῆς Ἰσπανικῆς κοινωνίας».

Ἡ προσπάθεια, ποὺ καταβάλλεται ἀπὸ διετίας διὰ τὴν προσαρμογὴν τῆς γυναικείας μόδας εἰς ἑλληνικὰ πρότυπα, ἀρχίζει νὰ κινῇ τὸ ἐνδιαφέρον ὅχι μόνον τῶν Ἑλληνίδων κυριῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν πλεόν ἀρμοδίων κύκλων τοῦ ἐξωτερικοῦ. Τὰ σχόλια ποὺ ὁ ξένος τύπος ἀφιέρωσε μέχρι τοῦδε εἰς τὴν ἑλληνικὴν μόδον,

ὑπῆρξαν ἰδιαίτερος εὐμενῆ καὶ λίαν ἐνθαρρυντικὰ διὰ τὴν καταβαλλομένην ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ Ὑπουργείου Τύπου καὶ Τουρισμοῦ προσπάθειαν καὶ δὲν ὑπάρχει ὁμιφιστολία, ὅτι μετὰ μεγαλύτεραν ἐπιμονὴν θὰ καταστήθῃ δυνατόν νὰ στραφῇ ζωηρότερον ἢ προσοχὴ τῶν ξένων οἰκῶν πρὸς τὰ ἑλληνικὰ πρότυπα. Μολονδὶ δὲν ὑπῆρξεν αὐτὸς ὁ ἀρχικὸς σκοπὸς τῆς ἀναληφθείσης πρωτοβουλίας—ὁ συναγωνισμὸς δηλαδὴ πρὸς τὴν μόδον τῶν μεγάλων εὐρωπαϊκῶν πόλεων—ἀρχίζει νὰ παρατηροῖται, ὅτι ἡ ἑλληνικὴ μόδα τυγχάνει παντοῦ ἐξαιρετικῆς προσοχῆς καὶ οἱ ἐιδικοί συνεργάται τῶν μεγάλων ἐφημερίδων, ὅπως τῶν «Τάιμς» τῆς Νέας Ὑόρκης καὶ ἐιδικὰ φύλλα τῆς μόδας, ὅπως ἡ «Ἡμερησία» Ἐφημερίς τῆς γυναικείας ἀμφέσεως τῆς Νέας Ὑόρκης, δημοσιεύουν κολακευτικώτατα ἄρθρα διὰ τὴν ἑλληνικὴν προσπάθειαν. Καὶ ἡ προσοχὴ τῶν ξένων εἶναι εὐνόητος εἰς τὴν περιπτώσει αὐτὴν, δεδομένου, ὅτι ἡ ἑλληνικὴ μόδα δὲν ἀντλεῖ τὰς ἐμπνεύσεις τῆς ἀπὸ τὰς ἰδιοτροπίας καὶ τοὺς ἐξωφρενισμοὺς τῶν δημιουργῶν τῆς γυναικείας ἀμφέσεως, ἀλλὰ ἀπὸ τὰς καλλιτεχνικὰς γραμμὰς κλασικῶν προτύπων, τῶν ὁποίων ἡ ὠραιότης καὶ ἡ καλαισθησία ἐξακολουθοῦν νὰ ἐπιβάλλονται εἰς τὴν παγκόσμιον ἀντίληψιν ἐπὶ δύο χιλιάδας ἐτῶν καὶ ἄνω, χωρὶς καμμίαν διακοπὴν. Ἡ ἑλληνικὴ μόδα μετὰ τοιαύτην ἐμπνευσιν ἔχει τοῦτο τὸ ἰδιαίτερον γνώρισμα, ὅτι δὲν στερεῖται οὐσιαστικοῦ περιεχομένου καὶ ἀνταποκρίνεται συγχρόνως εἰς ἐκδηλώσεις ἐνὸς ἐσωτερικοῦ πολιτισμοῦ, ὁ ὁποῖος ἐτίμησε τὴν ἀνθρωπότητα. Καὶ τὸ στοιχεῖον αὐτό, τὸ πλεονέκτημα τῆς αὐτοῦ, ὑπόσχετα τὴν ταχεῖαν κατάρτισιν τῆς.

Ἡ Τούρκισσα Βουλευτὴς Νατιέ, ἐπὶ κεφαλῇ ὁμάδος κυριῶν, περιήλθε τὰς σεισμοπλήκτους περιοχὰς τῆς Μ. Ἀσίας, συνέλεξε τὰ ὄρφανά καὶ τὰ εἰσήγαγε εἰς τὰ ἰδρύματα τῆς Ὀργανώσεως Προστασίας τοῦ Παιδιοῦ.

Εἰς τὸ τμήμα διανομῆς τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ἠνωχθῇ ἡ διαθήκη τῆς πρὸ ἡμερῶν ἀποθιώσεως Εἰρήνης Ἀμιλκᾶ Ἀλιβιζάτου. Διὰ τῆς διαθήκης τῆς ἡ μεταστάσα ἐγκαταλείπει 100.000 δραμὰς εἰς τὴν Πολυκλινικὴν Ἀθηνῶν, 50.000 εἰς τὸν Οἶκον Τυφλῶν καὶ διὰφορὰ ἄλλα μικρὰ ποσὰ ὑπὲρ ἀτόρων.

Κατὰ πληροφορίαν ἐκ Νέας Ὑόρκης, οἱ γονεῖς τῆς Σίρλεϋ Τέμπλ ἀπεφάσισαν «διὰ λόγους υγείας καὶ ἀγωγῆς», ὅπως ἡ μικρὰ πρωταγωνίστρια σταματήσῃ νὰ παίζῃ εἰς τὸν κινηματογράφον. Ἡ Σίρλεϋ ἐνεγράφη ἤδη εἰς Λύκειον Θηλέων τοῦ Λὸς Ἀντζελες, ὅπου θὰ παραμείνῃ ἐπὶ πέντε ἔτη, διὰ νὰ φοιτήσῃ μαζί με ἄλλα κορίτσια τῆς ἡλικίας τῆς. Μετὰ ταῦτα ὅταν ἡ μικρὰ ἠθοποιὸς θὰ ἔχῃ ἡλικίαν 15 ἐτῶν, θὰ ἐκλέξῃ μόνη τῆς, ἔάν θέλῃ νὰ ἐπιδοθῇ ἐκ νέου εἰς τὴν κινηματογραφικὴν τέχνην. Ἐάν ἡ εἰδήσις ἀληθεύῃ, οἱ γονεῖς τῆς περιφήμου Σίρλεϋ χάνουν ἐτησίως εἰσόδημα πολλῶν ἑκατοντάδων χιλιάδων δολλαρίων, ἡ τελευταία δὲ ταινία τῆς Σίρλεϋ θὰ εἶναι ἡ προσφάτως γυρισθεῖσα εἰς τὸ Χόλλυγουντ, ἡ ὁποία φέρει τὸν τίτλον «Τὸ γαλάζιο πουλί».

Στήλη για τις Μητέρες

Η διατροφή των μικρών παιδιών

υπό ΔΡΟΣ Α. ΕΜΜΕΝΤΙΓΚΕΡ

Από το 1865 μέχρι το 1939, ο πληθυσμός της Γερμανίας ηυξήθη από 40 σε 79 εκατομμύρια, της Ιταλίας από 24 σε 44, της Ιαπωνίας από 32 σε 72, της Αγγλίας από 25 σε 47, και της Γαλλίας από 38 σε 41.

Εάν εξετάσωμεν την εν Γαλλία θνησιμότητα των παιδιών κάτω του έτους, παρατηρούμεν μεγάλην ελάττωσιν. Επί 1000 παιδιών που γεννήθησαν ζώντα, απέθνησκον εις ηλικίαν μικροτέρην του έτους:

192	κατά	το	1868
168	>	>	1888
130	>	>	1908
92	>	>	1928

και πολύ ολιγώτερα κατά το 1938.

Εν ολίγοις η πλειονότης αυτών των θανάτων είναι συνέπεια της πρασίνης διαρροίας και βρογχοπνευμονίας.

Όσον αφορά την διάρροια δεν υπάρχει συζήτης, ότι αιτία είναι ή κακή θρέψις. Ένα παιδί που πεθαίνει από πράσινη διάρροια, είναι θύμα της αγνοίας ή της αμαθείας των γονέων ή της παραμάννας του.

Όσον αφορά την βρογχοπνευμονία μας αρκεί να μάθωμεν ότι επί δέκα μωρών που πεθαίνουν απ' αυτήν, έννέα τρέφονται με μπιμπερό και ένα με μητρικό γάλα, για να παρατηρήσωμεν άκοπα τον ρόλο που παίζει και εδώ η διατροφή, ή οποία δίνει παιδιά κατά το μάλλον ή ήττον γερά, ικανά να αποφύγουν μολύνσεις ή και εάν δεν είναι αυτό δυνατόν, να γιατρευτούν.

Αλλά δεν υπάρχει μόνον ή θρεφική θνησιμότης. Μένει και ή νοσηρότης και ή γενική θνησιμότης, έχουσα όχι ολιγώτεραν σχέσιν με την υγιεινή του παιδιού.

Η υγεία, ή ζωτικότητα του παιδιού, και κατά συνέπειαν ή ηλικία του θανάτου, εύρισκονται σε στενή σχέση με τον τρόπο κατά τον όποιο θα αρχίση ή ανάπτυξις.

Όλος ο κόσμος γνωρίζει τί σημασίαν έχει ή πρώτη τριβή των μηχανών ένδς αυτοκινήτου. Όλοι γνωρίζουν ότι όλη ή ζωή ένδς αυτοκινήτου εξαρτάται από τον τρόπο που θα το φερθούν κατά τας πρώτας ημέρας της υπάρξεώς του. Μέχρι τέτοιου σημείου, ώστε οι πιο γνωστές μάρκες έχουν καταστρώσει ένα κατάλογο, ο όποιος περιορίζει την ταχύτητα κατά τα πρώτα χιλιόμετρα.

Άρα αυτό που άληθεύει για το αυτοκίνητο, είναι χίλιες φορές περισσότερο για τον άνθρωπο, και αυτό για δύο λόγους:

Ο πρώτος, ότι το αυτοκίνητο θγαίνει από το έργοστάσιο άπολύτως τελειωμένο, και οι ανάγκαίς προφυλάξεις χρειάζονται γιατί αρχίζει να εργάζεται, όπως έξ άλλου θα εργασθί σ' όλη του την ζωή. Πόσον περισσότερο προσεκτικές πρέπει να είναι οι προφυλάξεις, που πρέπει να λάβωμεν για το παιδί, που

δεν θγαίνει από το έργοστάσιο έντελώς τελειωμένο, έφ' όσον ή περισσότερον λεπτή περίοδος της ζωής του είναι εκείνη κατά την όποιαν τελειώνει την ανάπτυξί του.

Αλλά υπάρχει ακόμη μία διαφορά μεταξύ του αυτοκινήτου και του ανθρώπου, μία περίπλοκος διαφορά, της όποιας τὰ αποτελέσματα είναι και στους δυο τὰ ίδια. Ένας μηχανισμός αυτοκινήτου φαίνεται, φυσικά, πολύ λεπτός και πολύπλοκος στα μάτια ένδς άμυήτου. Αλλά τί να πούμε για την τελειότητα και το περίπλοκον του ανθρώπινου οργανισμού, του όποιου όλα τὰ μέρη είναι άλληλένδετα και που παρουσιάζουν το έξης φαινόμενον: ή λειτουργία του ένδς έχει επιδράσιν επί των άλλων.

Ός άποδειξιν της επιδράσεως της θρέψεως επί της ανάπτυξεως του παιδιού, θα αναφέρωμεν ένα πείραμα που έγινε στις Ήνωμένες Πολιτείες και κατόπιν εις την Γαλλίαν, στο Παρίσι και στην Λυών, με τὰ ανάλογα αποτελέσματα.

Υπάρχει σήν Αμερική μία μεγάλη εταιρεία παραγωγής γάλακτος, ή οποία προσπαθεί με όλα τὰ μέσα να διαδώση αυτή την τροφή. Ίδου τί έκαμε πρό ολίγων έτών. Σε δέκα χιλιάδες παιδιά των σχολείων του Σικάγου, έδινε δωρεάν επί ένα χρόνο, μισή λίτρα γάλα την ημέρα. Και κατόπιν συνέκριναν αυτές τις 10.000 παιδιά με άλλα τόσα, ίδιαις ηλικίαις, ίδιων κοινωνικών συνθηκών, που δεν τους είχαν δώσει τίποτε.

Ίδου το αποτέλεσμα:

Ανάπτυξις ύψους: 2 εκατοστά περισσότερα του μέσου όρου.

Ανάπτυξις βάρους: 2 κιλά περισσότερα του μέσου όρου.

Νοσηρότης: Αριθμός άπουσών κατά πολύ μικρότερος και περισσότεραι σχολικαί επιτυχίαι.

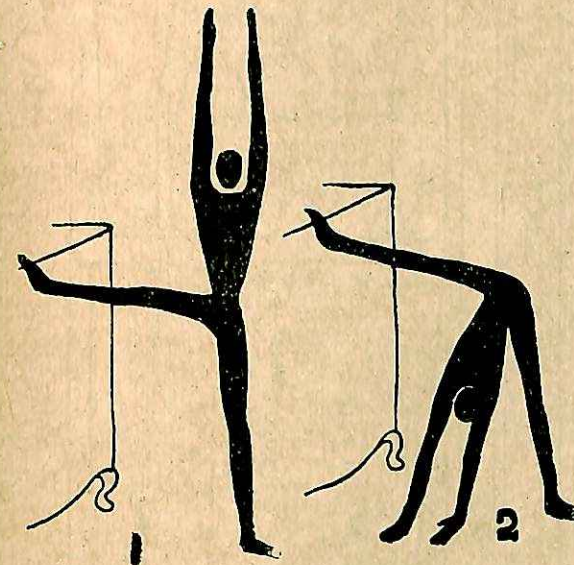
Αυτό το πείραμα, από το όποιον μπορούμεν να συμπεράνωμεν πολλά για την θρεπτικήν άξιν του γάλακτος, άποδεικνύει την μενίστην έπιδράσιν μιας μικρής μεταβολής εις την διατροφήν των παιδιών.

Εάν ένας έφηβος κάμη ένα μικρό λάθος εις το τί θα φάγη, δεν θα έχη ως συνέπειαν παρά μία άδιαθεσία μια μικρή βαρυστομαχία. Και εάν δεν επαναληφθί πολύ συννά δεν θα διακρίνεται καν σε λίγο καιρό. Στη παιδί όμως είναι διαφορετικά τὰ πράγματα. Το πασαιμικό λάθος στη διατροφή του πληρώνεται πάντοτε μερικά κύτταρα του σκετοίου, του στομάχου, των νεφρών ή του μυελού του θα άτροφίσουν. Όσο μικρό και αν είναι αυτό το λάθος ο ζογανισμός θα τὸ ύποστη νὰ δλη του τὴ ζωή. Και εάν το λάθος επαναληφθάνεται, είναι μια άνόμολος ανάπτυξις με όλες της τις συνέπειες. Δεν υπάρχουν μικρά λάθη διατροφής στα μικρά παιδιά.

Κάθε μέρα λίγη σωματική άγωγή

Για να είστε πάντοτε καλά κτενισμένη

Ίδου ένα έξαιρετικό γύμνασμα φυσικής άγωγής που μόνο του θα γυμνάση τους μηρούς, τή μέση, τις γάμπες, τους μύς της κοιλίας σας. Άκουμπήστε το δεξι πόδι στην άκρη ένδς επίπλου, ένδς χαμηλού μπουφέ ή ένδς ύψηλου τραπεζιού, εις το ύψος του λαγονίου όστού περίπου, τὰ χέρια σηκωμένα και καλά τεντωμένα (1). Άφήστε το στήθος σας να πέση μπρο-

στά, ώστε να άκουμπήσετε τις παλάμες σας κάτω (2). Σ' αυτή τη στάση πλησιάστε όσον το δυνατόν το στήθος σας στη γή, προσπαθήστε να άκουμπήσετε το πάτωμα μακριά, πίσω σας. Κατόπιν σηκώστε το σώμα σας σιγά σιγά, ώστε να έλθη εις την θέσιν (1), χωρίς να κουνησουν τὰ πόδια από την αρχική τους θέση. Κάμετε αυτό το γύμνασμα καμμιά δεκαριά φορές, μετά αλλάζετε πόδι και ξαναρχίζετε.

ΓΙΑ ΝΑ ΕΧΟΥΝ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΣΑΣ ΩΡΑΙΟ ΣΩΜΑ

Όταν πηγαίνουν τὰ παιδιά πάλιν στο σχολείο, δεν πρέπει να διακόψουν τις άσκήσεις που έκαναν όλο το καλοκαίρι. Είναι ή εποχή της ανάπτυξεως των. Μην ξεχνάτε, ότι σ' αυτή την περίοδο είναι άπαραίτητο ή κόρη σας, ο γιός σας, να κάνουν καθημερινώς μερικές άσκήσεις γυμναστικής. Σεις οι μητέρες, που έχετε αναλάβει τὰ παιδιά, πρέπει να τους εξασφαλίσετε λίγα λεπτά γυμναστικής την ημέρα. Όχι πολύπλοκες κινήσεις, αλλά κάτι το άπλό, το εύχριστο, μερικές άσκήσεις, που να προσαρμόζονται σε όλες τις ηλικίες.

Ίδου μια που ένας ειδικός της παιδικής γυμναστικής συμβουλεύει για όλα τὰ παιδιά και ιδίως για κείνα που έχουν τάσι προς κύφωσι. Το περπάτημα με τὰ τέσσερα. Αυτή ή άσκησης δεν χρειάζεται εξηγήσεις. Πρόκειται άπλως να

Μια μπουκλα καλά καμωμένη τυλίγεται μόνη της. Παίρνετε τὰ μαλλιά μέσα στα δάκτυλά

σας, τὰ κτενίζετε, τὰ ισώνετε καλά και έπειτα τὰ άφίνετε να τυλιχθούν μόνα τους.

Οι δευτερεύουσες μπουκλες δεν θα χαλάσουν,

εάν τοποθετήσετε στο έσωτερικό του κυλίνδρου μια μεγάλη φουρκέτα, που θα τὰ συγκρατήση. Είναι άπαραίτητον να σιάζετε τις μπουκλες

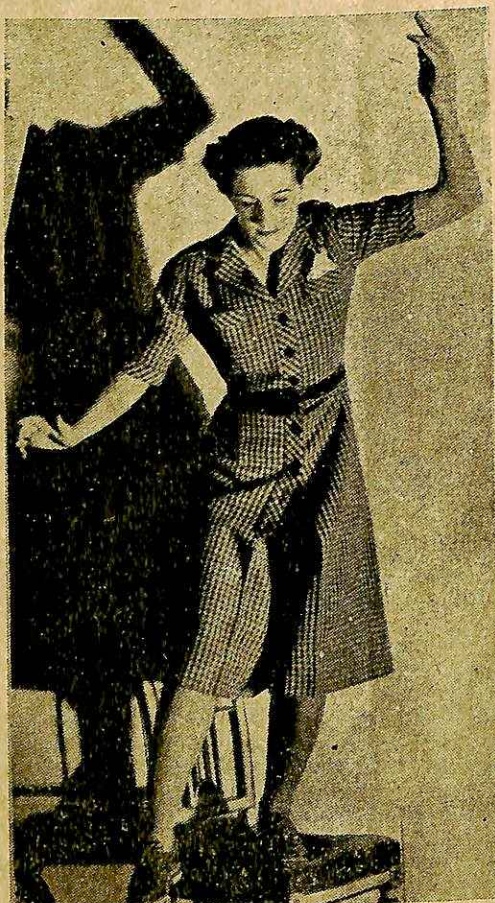

του άσχένος μία-μία, για να πηγαίνη καθεμία στη θέση της.

περπατή στα τέσσερα, χωρίς, φυσικά, τὰ γόνατα να έγγίζουν την γήν. Προχωρεί όσον το δυνατόν γρηγορώτερα, πηγαίνει προς τὰ πίσω, δεξιά, άριστερά. Το κεφάλι καλά σηκωμένο.

ΜΟΔΕΣ

Εάν πρόκειται να πάτε με ποδήλατο, να τρέξετε μέσα στους άγρους και κατόπιν να πάτε να πάρετε το τσαί σας, με μία φίλη, τί θα φορέσετε;

Το απογευματινό φουστάνι, το ταγιέρ, δεν μᾶς φαίνεται να πηγαίνουν...

Μερικές θα φορέσουν το πανταλόνι του σκί, αλλά πρέπει να παραδεχθούμε ότι αυτό είναι μόνον για το βουνό.

Δεν φαντάζομαι να κάμετε ένα τέτοιο λάθος.

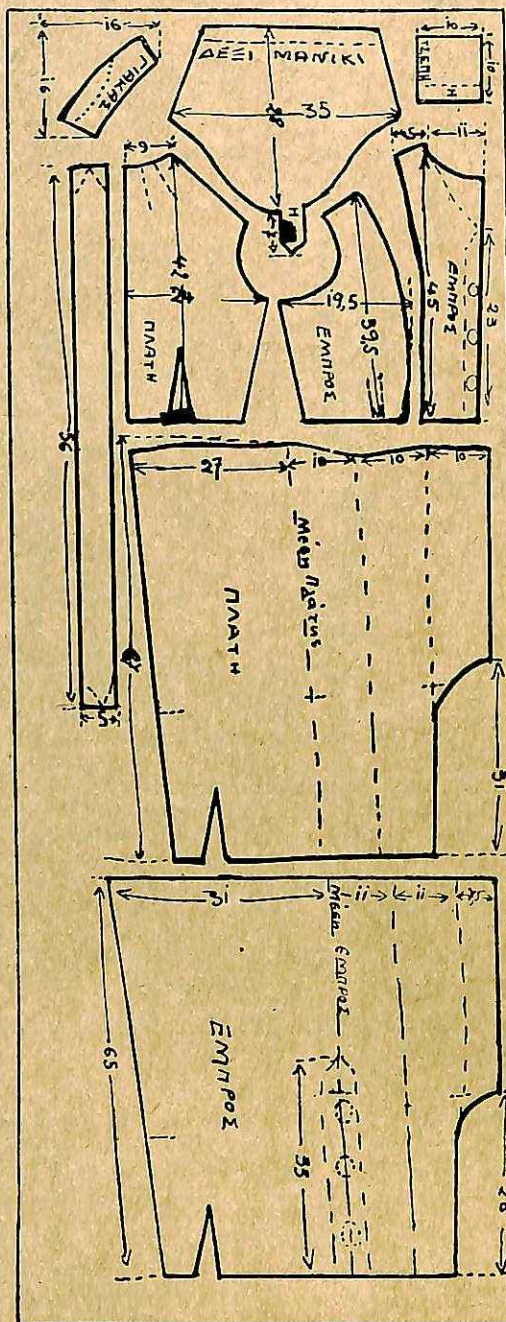
Σας χρειάζεται μια φούστα-κυλόττα ταγιέρ. Το πρώτο πράγμα σε μία ζύπ-κυλόττ, είναι να μὴ φαίνεται, ότι είναι φούστα-κυλόττα!

Όταν περπατάτε, κανείς δεν πρέπει να καταλάβει ότι φοράτε μία ζύπ-κυλόττ.

Μάλιστα, σας χρειάζεται μία τέτοια φούστα, της οποίας η κυλόττα είναι καλὰ κρυμμένη και δεν θα ἐμποδίσει καθόλου τις κινήσεις σας.

Αὕτη ἡ φούστα πού σας παρουσιάζω είναι

καμωμένη από ένα μάλλινο ἄρκετὰ χονδρό. Μπορείτε να τὴν φορέσετε κάλλιστα κάτω ἀπὸ ἕνα πανωφόρι, γιατί ἡ μπλούζα ἔχει κοντὰ μανίκια. Είναι ἄρκετὰ ντεκολτέ και ἔαν εἰσθε εὐ-

Ἀχνάρι για να κόψετε τὴ φούστα - κυλότ.

αἰσθητες στὸ κρύο, μπορείτε να τὸ σκεπάσετε με ἕνα ὥραῖο φουλάρι.

Ἡ φούστα-κυλόττα ἔχει μὴ μεγάλη ἀπλότητα γραμμών· είναι ζεστή και ἰδίως πρακτική!

Τὸ Δίπρον πού θὰ καρίση
πραγματικὴ εὐκαιρίστη
εἶναι ἕνα κοντὶ με
Καρτες ELBEO

●Υπάρχουν ἀκόμη εἰς
ὅλους τοὺς χρωματισμοὺς

ELBEO

ΠΡΩΙ ΚΑΙ ΒΡΑΔΥ OREODONT ΔΑΜΒΕΡΓΗ

ΜΕΤΑΞΕΩΤΑ ΧΡΥΣΑΛΙΔΟΣ

ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ — ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1893

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΕΙΣ ΤΑΣ ΚΥΡΙΩΤΕΡΑΣ ΠΟΛΕΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ ΕΙΣ ΑΡΙΘΜΟΝ ΠΑΣΗΣ ΑΛΛΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΕΝ ΑΓΓΛΙΑ, ΑΙΓΥΠΤΩΙ ΚΑΙ ΚΥΠΡΩΙ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΙΔΡΥΘΕΙΣ ΥΠΟ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΑΘΗΝΩΝ

THE BANK OF TRUST COMPANY 205, West 33rd Str. NEW YORK

ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΕΙΣ ΔΡΑΧΜΑΣ ΕΝ ΟΦΕΙ ΚΑΙ ΕΠΙ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ

ΠΑΣΗΣ ΦΥΣΕΩΣ ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΥΠΟ ΤΟΥΣ ΜΑΛΛΟΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΑΣ ΟΡΟΥΣ

Νομικὸν Γραφεῖον

Ἐθνικοῦ Συμβουλίου Ἑλληνίδων

Παρέχει δωρεὰν συμβουλὰς

Ἐκάστην Πέμπτην 12 - 1 μ. μ.

Ὁδὸς Ἀλεξάνδρου Σούτσου 26

ΠΡΩΙ ΚΑΙ ΒΡΑΔΥ **OREODONT** ΔΑΜΒΕΡΓΗ

ΡΑΠΤΕΤΕ ΔΙ' ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΑΚΟΠΩΣ ΚΑΙ ΤΑΧΕΩΣ
ΜΕ ΤΟΝ ΗΛΕΚΤΡΟΚΙΝΗΤΗΡΑ ΣΙΓΓΕΡ

Ἐφαρμόζεται με μίαν βίδα εἰς σιανδήποτε ραπτομηχανήν. Παρέχεται
ΔΩΡΕΑΝ πρὸς δοκιμὴν ἐπὶ 8 ΗΜΕΡΑΣ.

ΔΩΡΕΑΝ διδασκαλία κεντημάτων καὶ διαφόρων Ποικιλμάτων με τὸν ΜΑΛΛΟΡΑ-
ΦΕΑ ΣΙΓΓΕΡ καθὼς καὶ κοπτικῆς με ΙΧΝΑΡΙΑ ΣΙΓΓΕΡ δι' ἑσωτερικὰ καὶ ἑξωτε-
ρικὰ φορέματα ἀνδρῶν, γυναικῶν καὶ παιδῶν.

ΡΑΠΤΟΜΗΧΑΝΑΙ ΣΙΓΓΕΡ
ΜΕ ΔΟΣΕΙΣ ΚΑΙ ΜΕΤΡΗΤΟΙΣ

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΜΟΝΟΝ
ΕΙΣ ΔΟΧΕΙΑ
ΟΥΔΕΠΟΤΕ
ΧΥΜΑ

Οἰκονομικὴ δίοδι ἔχει

τέρασιαν ἀπόδοσιν

ΠΡΩΙ ΚΑΙ
ΒΡΑΔΥ

OREODONT ΔΑΜΒΕΡΓΗ

ΜΕΤΑΞΩΤΑ ΧΡΥΣΑΛΙΔΟΣ

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1841

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΕΤΟΧΙΚΟΝ ΚΑΙ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΝ ΔΡΧ. 1.205.000.000
ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ (ΤΗ. 30 ΙΟΥΝΙΟΥ 1939) » 10.665.000.000

ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ : ΑΛΕΞ. Γ. ΚΟΡΙΖΗΣ

ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ
ΙΔΡΥΤΗΣ
1841

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ :

Εν Ἀγίῳ Νικολάῳ (Κρήτης)	Εν Θήρᾳ	Εν Μεσσήνῃ
» Ἀργινίῳ	» Ἰθάκῃ	» Μιτυλήνῃ
» Ἀγνιά	» Ἰστιαίᾳ	» Ναυπάκτῳ
» Ἀθήναις :	» Ἰωαννίνοις	» Ναυπλίῳ
» Πλατεῖα Μητροπόλεως	» Καβάλλᾳ	» Νιγρίτῃ
» Καλλιθέᾳ	» Καλαβρύταις	» Σάνθῃ
» Νέα Ἰωνία	» Καλάμαις	» Ὁρεσιτιάδι
» Παγκρατίῳ	» Καλαμπάκᾳ	» Παξοῖς
» Αἰγίῳ	» Καρδίτῃ	» Παπάδῳ (Μυτιλήνης)
» Ἀλεξανδρουπόλει	» Καρλοβασίῳ (Σάμου)	» Πάτραις
» Ἀλμυρῷ	» Καρπενησίῳ	» Πειραιεῖ
» Ἀμαλιάδι	» Κερναῖς (Ἅγιον Ὄρος)	» Πλωμαρίῳ (Μυτιλήνης)
» Ἀυνταίῳ	» Καστοριά	» Πόρῳ
» Ἀμφικλείᾳ	» Κατερίνῃ	» Ποταμῷ
» Ἀμφίση	» Κερκύρᾳ	» Πρεβέζῃ
» Ἄνδρῳ	» Κιάτῳ	» Πύλῳ
» Ἀργοστολίῳ	» Κιλκίς	» Πύργῳ
» Ἄρτῃ	» Κοζάνῃ	» Ρεθύμνῃ (Κρήτης)
» Ἀταλάντῃ	» Κομοτινῇ	» Σέρραις
» Βεργοῖᾳ	» Κορίνθῳ	» Σητεῖᾳ (Κρήτης)
» Βόλῳ	» Κυθήροις	» Σινιάθῳ
» Γρεβενοῖς	» Κύμῃ	» Σουφλίῳ
» Γυθείῳ	» Κυπαρισσίᾳ	» Σπάρτῃ
» Δημητσάνῃ	» Λαγκαδᾷ	» Σύρῳ
» Διδημοτείχῳ	» Λαμῖᾳ	» Τρικκάλοις
» Δράμᾳ	» Λαρίσῃ	» Τριπόλει
» Ἐδέσῃ	» Λεβαδείᾳ	» Φαρσάλοις
» Ἐλασσώνι	» Λευκάδι	» Φλωρίνῃ
» Ἐλευθερουπόλει	» Λήμνῳ	» Χαλκίδι
» Ζακύνθῳ	» Λιμένι Βαθέως (Σάμου)	» Χανίοις (Κρήτης)
» Ἡρακλείῳ (Κρήτης)	» Μεγαλονπόλει	» Χίῳ
» Θεσσαλονίκῃ	» Μεσολογγίῳ	
» Θήβαις		

ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΑΙ ΕΙΣ ΟΛΑΣ ΤΑΣ ΧΩΡΑΣ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

HELENIC BANK TRUST COMPANY NEW YORK 139 William Street

Ἰδρυθεῖσα ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, συμφώνως μὲ τοὺς νόμους τῆς Πολιτείας τῆς Νέας Ὑόρκης, πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν ἐν Ἀμερικῇ Ἑλλήγων.

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΟΛΟΣΧΕΡΩΣ ΚΑΤΑΒΕΒΛΗΜΕΝΑ \$ 1.350.000